ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANjU ("Sl. novine Srednjobosanskog kantona", br. 4/2013)

ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANjU

("Sl. novine Srednjobosanskog kantona", br. 4/2013)

I. OPĆE ODREDBE

Član 1

(Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuje se sistem, uvjeti i način obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja i finansiranje te se utvrđuje način osiguranja kvaliteta u području visokog obrazovanja, kao i ostala pitanja značajna za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Kanton).

Član 2

(Značenje izraza)

Posebni izrazi, u smislu ovoga zakona, imaju sljedeće značenje:

a) **Akademsko osoblje** su lica koja učestvuju u nastavnom procesu ili su angažirana u naučnonastavnom, umjetničkom ili umjetničkonastavnom radu na akreditiranoj i licenciranoj visokoškolskoj ustanovi i koja su izabrana u akademska zvanja;

b) **Akreditacija** je formalna potvrda (rješenje) o ispunjenosti kriterija za akreditaciju koje propisuje Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta;

c) **Ciklusi studija** su nivoi, odnosno gradirane cjeline bolonjskog visokoobrazovnog procesa, identificirane kao prvi ciklus -

dodiplomski (baccalaureate), drugi ciklus - magistarski studij te treći ciklus - doktorski studij;

d) **Diploma** koju izdaje visokoškolska akreditirana ili licencirana ustanova je javna isprava kojom se dokazuje da je stečena kvalifikacija rezultat uspješno završenog ciklusa studija zasnovanog na osnovnom modelu utvrđenom za jedinstven evropski prostor visokog obrazovanja;

e) **ECTS** (EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM; Evropski kreditni prijenosni sistem; u daljnjem tekstu: ECTS) jeste evropski sistem prijenosa studijskih bodova - kredita. Studijski bodovi - krediti se koriste za definiranje obima i zahtjevnosti svakog predmeta, a određuju se na bazi optimalnog radnog opterećenja studenta neophodnog za savladavanje svakog predmeta pojedinačno;

f) **Evaluacija** (ocjena) kvaliteta akreditirane i licencirane visokoškolske ustanove predstavlja postupak formalnog ocjenjivanja i utvrđivanja dostignutog stepena kvaliteta procesa i procedura koji se odvijaju na akreditiranoj i licenciranoj visokoškolskoj ustanovi;

g) **Licenciranje** je proces provjere ispunjenosti standarda i normativa za osnivanje i rad visokoškolske ustanove radi dodjele dozvole (licence) za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja;

h) **Nastavni plan i program** (curriculum) je dokument kojim se uspostavlja profil kompetentnosti akademskog osoblja, sadržaj i struktura studijskih programa i postupak provjere znanja;

i) **Strategija razvoja visokog obrazovanja Kantona** je dokument koji usvaja Skupština Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Skupština Kantona) na prijedlog Vlade Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Vlada Kantona);

j) **Standardi i normativi** za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja je dokument koji, na prijedlog Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), usvaja Vlada Kantona, a kojim se utvrđuju ukupni kriteriji čije ispunjavanje predstavlja neophodan uvjet za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja u akreditiranoj i licenciranoj visokoškolskoj ustanovi;

k) **Predstavničko tijelo studenata** je tijelo koje zastupa i artikulira interese studenata te daje doprinos ostvarenju naučnih, kulturnih, akademskih i ostalih društveno korisnih potreba studenata, a na osnovu demokratskih principa i u skladu sa zakonom;

l) **Student** je lice upisano u akreditiranu i licenciranu visokoškolsku ustanovu koje studij pohađa redovno, vanredno, učenjem na daljinu ili kombiniranjem ovih triju modela studiranja na način utvrđen statutom visokoškolske ustanove;

m) **Studijski program** je nastavni plan i program koji pokriva jednu naučnu oblast ili više naučnih oblasti, a čija realizacija kroz nastavno-naučni / umjetnički proces vodi do jednog od triju akademskih stepena u skladu s bolonjskom deklaracijom. Konačnu odluku za usvajanje studijskog programa donosi senat visokoškolske ustanove;

n) **Visokoškolska ustanova** je ustanova koja se bavi djelatnošću visokog obrazovanja u skladu sa zakonom;

o) **Visoko obrazovanje** je obrazovanje koje se realizira na visokoškolskoj ustanovi nakon završetka četverogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja i koje vodi do nastavnim programom predviđene akademske titule, odnosno stručnog ili naučnog zvanja, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 3

(Djelatnost visokog obrazovanja)

(1) Radi reforme visokog obrazovanja, ovaj zakon ustanovljuje osnovne principe i standarde za stjecanje visokog obrazovanja u Kantonu, u skladu s Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 59/07 i 59/09), relevantnim odredbama Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (ETS No. 5, 1950.) i njezinih protokola, Preporukom, Komiteta ministara Vijeća Evrope, o priznavanju i ocjeni kvaliteta privatnih visokoškolskih ustanova [R (97) 1], Preporukom o pristupu visokom obrazovanju [R (98) 3] i Preporukom o istraživačkom zadatku univerziteta [R (2000) 8] te drugim relevantnim principima međunarodno priznatih pravnih

instrumenata čija je država ugovornica i Bosna i Hercegovina, te u skladu s Konvencijom, Vijeća Evrope/UNESCO-a, o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u evropskoj regiji (ETS No. 165, 1997) i evropskim strateškim ciljevima u području visokog obrazovanja, izraženim u Deklaraciji evropskih ministara visokog obrazovanja, iz Bolonje (1999.), koje je prihvatila Bosna i Hercegovina, kao i kasnijem razvoju te koncepcije.

(2) Djelatnost visokog obrazovanja je od posebnoga društvenog interesa i dio je međunarodnog, a naročito evropskog obrazovnog, naučnog, odnosno umjetničkog prostora.

Član 4

(Osnovni ciljevi visokog obrazovanja)

Ciljevi visokog obrazovanja su:

a) ustanovljivati, razvijati, štititi i prenositi znanje i sposobnosti kroz nastavu i naučnoistraživački rad te time doprinositi razvoju sposobnosti pojedinca i društva;

b) pružati mogućnost građanima da, u skladu s propisima, pod jednakim uvjetima cijeli život uživaju korist visokog obrazovanja;

c) razvoj nauke i unapređivanje umjetničkog stvaralaštva.

Član 5

(Principi visokog obrazovanja)

Djelatnost visokog obrazovanja zasniva se na sljedećim principima:

a) pravo konstitutivnih naroda i građana na osiguranje visokog obrazovanja na vlastitom jeziku;

b) poštovanje ljudskih prava i građanskih sloboda, uključujući zabranu svih oblika diskriminacije;

c) akademske slobode, akademska samouprava i autonomija visokoškolske ustanove;

d) jedinstvo nastave i naučnoistraživačkog, odnosno umjetničkog stvaralaštva;

e) otvorenost visokoškolske ustanove prema javnosti, građanima i lokalnoj zajednici;

f) uvažavanje evropskih humanističkih i demokratskih vrijednosti te usklađivanje s evropskim sistemom visokog obrazovanja;

g) interakcija s društvenom zajednicom i obaveza visokoškolske ustanove da razvija društvenu odgovornost studenata i ostalih članova akademske zajednice;

h) učešće studenata u upravljanju i odlučivanju, naročito u vezi s pitanjima koja su značajna za kvalitet nastave;

i) ravnopravnost visokoškolskih ustanova bez obzira na oblik vlasništva, odnosno na to ko je osnivač;

j) afirmiranje konkurencije obrazovnih i istraživačkih usluga radi povećanja kvaliteta i djelotvornosti visokoškolskoga sistema;

k) osiguranje kvaliteta i djelotvornosti studiranja;

l) koncept cjeloživotnog obrazovanja.

Član 6

(Nastavni i naučnoistraživački rad)

(1**)** Visokoškolske ustanove uživaju slobodu u nastavnom i naučnoistraživačkom radu unutar svojih licenci, bez miješanja organa javne vlasti, uključujući slobodu objavljivanja i javnoga predstavljanja naučnih rezultata i umjetničkih dostignuća, kao i slobodu međusobne saradnje i udruživanja, u skladu s važećim propisima.

(2) Pitanja naučnoistraživačkoga rada će se urediti posebnim zakonom koji će se donijeti najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

(3) Naučnoistraživački rad na visokoškolskim ustanovama može se finansirati ili sufinansirati iz sredstava Kantona te drugih institucija u Bosni i Hercegovini i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, u skladu s važećim propisima u Kantonu.

(4) Radi unapređenja visokog obrazovanja, ovim zakonom uspostavlja se Vijeće za visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Vijeće), kao stručno i savjetodavno tijelo koje obavlja poslove iz domena uspostave i osiguranja kvaliteta sistema visokog obrazovanja u Kantonu.

(5) Ministarstvo, uz saglasnost Vlade Kantona, posebnim aktom o osnivanju Vijeća utvrđuje: sastav Vijeća, vrijeme na koje se imenuju članovi Vijeća, način rada Vijeća, prava i obaveze članova Vijeća, imenovanje i razrješenje članova Vijeća, način i vrijeme podnošenja izvještaja o radu, naknadu za rad članovima Vijeća te način obavljanja stručnih i administrativnih poslova za potrebe Vijeća, kao i ostala pitanja značajna za rad Vijeća.

Član 7

(Autonomija)

Visokoškolska ustanova ima pravo:

a) izabrati svoja upravna i rukovodeća tijela te im odrediti mandat;

b) urediti svoje strukture i aktivnosti u skladu s osnivačkim aktom, ovim zakonom i svojim statutom;

c) izabrati nastavno i drugo osoblje;

d) primati studente te odrediti nastavne metode i provjere znanja studenata;

e) samostalno razvijati i primjenjivati nastavne planove i programe te istraživačke projekte;

f) u skladu s nastavnim programom i standardima, izabrati predmete koji će se predavati;

g) na univerzitetima dodjeljivati naučnonastavna, nastavna i saradnička zvanja;

h) zapošljavati osoblje;

i) odrediti jedan jezik ili više jezika konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine službenim jezikom ili službenim jezicima u obavljanju osnovne djelatnosti.

Član 8

(Nepovredivost akademskoga prostora)

(1) Objekti licenciranih visokoškolskih ustanova nepovredivi su.

(2) Prostor visokoškolske ustanove je nepovrediv te pripadnici policije i ostalih organa za gonjenje i za sprečavanje krivičnih djela u

njega ne mogu ulaziti bez dopuštenja rektora, dekana ili direktora visoke škole, ili lica koja su oni ovlastili.

(3) Iznimno od stava (2) ovoga člana, radi sprečavanja krivičnoga djela ili zaustavljanja činjenja krivičnoga djela, mogu se uz odgovarajući nalog preduzimati neophodne mjere, s tim da se o preduzetim radnjama odmah obavijesti uprava visokoškolske ustanove.

Član 9

(Jezik studija)

(1) Visokoškolska ustanova će statutom odrediti jedan jezik ili više jezika konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine službenim jezikom ili službenim jezicima u obavljanju osnovne djelatnosti.

(2) Visokoškolska ustanova može organizirati i izvoditi studije, odnosno pojedine dijelove studija, kao i izradu i odbranu završnoga, diplomskoga i magistarskog rada te doktorske disertacije na stranom jeziku, što se određuje statutom visokoškolske ustanove, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Član 10

(Pravo na visoko obrazovanje)

(1) Pravo na visoko obrazovanje imaju sva lica koja su završila četverogodišnju srednju školu u Bosni i Hercegovini, kao i učenici koji su završili srednju školu u inozemstvu.

(2) Učenici koji su srednju školu završili u inozemstvu podnose visokoškolskoj ustanovi dokaz o završenoj školi, svjedodžbu ili diplomu, a koja je nostrificirana u nadležnoj instituciji u skladu sa zakonom.

(3) Ustanova će osigurati pristup studiju stranim državljanima i licima bez državljanstva u skladu s principima u Evropskoj zoni visokog obrazovanja, osiguravajući studij pod istim uvjetima kao i državljanima Bosne i Hercegovine, potičući mobilnost studenata i nastavnika.

II. VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Član 11

(Visokoškolske ustanove)

(1) Djelatnost visokog obrazovanja obavljaju univerziteti i visoke škole.

(2) Univerzitet je visokoškolska ustanova koja se bavi naučno-nastavnim i istraživačkim radom, koja nudi akademske stepene sve tri ciklusa, s ciljevima koji uključuju unapređenje znanja, misli i školstva, obrazovni, kulturni, društveni i ekonomski razvoj, promoviranje demokratskoga građanskoga društva i postizanje najviših standarda nastave i istraživačkoga rada te koja realizira najmanje pet različitih studijskih programa iz najmanje triju naučnih područja - prirodnih nauka, tehničkih nauka, društvenih nauka, biomedicine i zdravstva te biotehničkih i humanističkih nauka.

(3) Iznimno od stava (2) ovoga člana, univerzitet u polju umjetnosti može se osnovati ako ima sve tri nivoa studija iz najmanje triju područja umjetnosti.

(4) Visoka škola je visokoškolska ustanova koja je akreditirana za davanje diploma i stepena prvoga ciklusa, s ciljevima koji uključuju pripremu i obuku pojedinaca za stručni, ekonomski i kulturni razvoj, promoviranje demokratskoga građanskoga društva i postizanje visokih standarda nastave i učenja te koja realizira najmanje jedan studijski program iz jednog naučnoga područja i ispunjava druge uvjete u skladu sa zakonom.

(5) Ministarstvo će donijeti pravilnik kojim se utvrđuju naučna područja, polja i grane, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Član 12

(Javnost rada)

(1) Rad visokoškolske ustanove javan je.

(2) Na visokoškolskoj ustanovi nije dopušteno političko, stranačko ili vjersko organiziranje.

Član 13

(Pravni subjektivitet, imovina i ovlaštenja)

(1) Ako zakonom nije drukčije propisano, svaka licencirana visokoškolska ustanova, bilo univerzitet ili visoka škola, ima puni pravni subjektivitet u vezi s onim pitanjima koja su predmetom ovoga zakona, uključujući i ovlaštenja:

a) za raspolaganje i upravljanje zemljištem i zgradama koje su u njezinu vlasništvu, u skladu s primjenjivim zakonima;

b) za primanje sredstava i upravljanje sredstvima iz bilo kojega zakonitoga izvora;

c) za određivanje i ubiranje školarine i drugih naknada u skladu sa zakonom;

d) za upošljavanje osoblja;

e) za sklapanje ugovora, za robe i usluge;

f) za ustrojavanje pravnih odnosa sa studentima;

g) za osnivanje komercijalnih preduzeća za obrazovne i istraživačke svrhe;

h) za sklapanje sporazuma s drugim visokoškolskim institucijama u Bosni i Hercegovini i inozemstvu;

i) za sklapanje ugovornih odnosa s privrednim subjektima, o javno-privatnom partnerstvu;

j) za druga ovlaštenja nužna za djelotvorno obavljanje svojih dužnosti.

(2) Sva novčana sredstva dobivena iz budžeta, vlastiti prihodi, naplaćene školarine i novčana sredstva iz drugih izvora pripadaju visokoškolskoj ustanovi i troše se u skladu sa zakonom, statutom i prihvaćenim finansijskim planom.

(3) Visokoškolska ustanova ne može raspolagati nekretninama u državnom vlasništvu bez saglasnosti upravnog odbora visokoškolske ustanove.

(4) Sredstva za rad visokoškolske ustanove mogu se koristiti samo za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove.

(5) Imovina visokoškolske ustanove stečena darivanjem i oporukom vlasništvo je visokoškolske ustanove koja je stekla tu imovinu.

(6) Visokoškolska ustanova samostalno upravlja fondacijama, odnosno fondovima i zadužbinama koji su joj povjereni u skladu sa zakonom.

III. OSNIVANJE I PRESTANAK RADA

Član 14

(Status visokoškolske ustanove)

(1) Univerzitet i visoka škola osnivaju se kao javne ustanove ili ustanove.

(2) Visokoškolska ustanova obavlja svoju djelatnost kao javnu službu.

(3) Visokoškolska ustanova ima status pravnoga lica.

Član 15

(Osnivač visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolsku ustanovu može osnovati domaće ili strano pravno ili fizičko lice.

(2) Visokoškolsku ustanovu mogu osnovati dva ili više osnivača i, u tom slučaju, njihova se međusobna prava, obaveze i odgovornosti utvrđuju sporazumom i uređuju statutom.

(3) Visokoškolske ustanove mogu biti javne i privatne.

(4) Visokoškolsku ustanovu kao javnu ustanovu može osnovati općina, Kanton, dvije općine ili više općina, dva kantona ili više kantona, ili jedna općina ili više općina i jedan kanton ili više kantona zajedno.

(5) Ako visokoškolsku ustanovu osniva više osnivača (suosnivača) iz stava (4) ovoga člana, pri osnivanju visokoškolske ustanove primjenjuju se zakonski propisi prema sjedištu visokoškolske ustanove, a rad njezinih organizacijskih jedinica izvan sjedišta uskladit će sa zakonskim propisima na tom području, ili osnivači (suosnivači) sporazumom mogu odrediti koji će se zakonski propisi primjenjivati na tu visokoškolsku ustanovu, bez obzira na njezino sjedište.

Član 16

(Podnošenje zahtjeva za osnivanje i dostava garancije)

(1) Zahtjev za osnivanje visokoškolske ustanove osnivač, odnosno osnivači visokoškolske ustanove podnose Ministarstvu do 31. marta tekuće godine ako visokoškolska ustanova ili osnivač namjerava početi s obavljanjem djelatnosti od početka akademske godine u tekućoj kalendarskoj godini, a ako visokoškolska ustanova ili osnivač podnese zahtjev nakon 31. marta tekuće kalendarske godine, smatra se da je zahtjev podnesen za akademsku godinu u sljedećoj kalendarskoj godini.

(2) Uz zahtjev za osnivanje visokoškolske ustanove osnivač prilaže dokaz o uplati naknade na tekući račun Ministarstva, u iznosu utvrđenom odlukom Vlade Kantona, za podmirenje troškova vođenja postupka osnivanja visokoškolske ustanove, od podnošenja zahtjeva do okončanja postupka povodom zahtjeva.

(3) Uz zahtjev iz stava (1) ovoga člana osnivač je obavezan dostaviti prijedlog elaborata o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove te garancije za osnivanje, u pogledu unaprijed osiguranih i planiranih finansijskih sredstava za osiguranje uvjeta za početak rada i daljnji rad visokoškolske ustanove.

(4) Garancije iz stava (3) ovoga člana osnivač univerziteta dostavlja za period od, najmanje, pet godina, a osnivač visoke škole za vrijeme trajanja prvoga ciklusa studija.

(5) Ministarstvo obavještava osnivača visokoškolske ustanove o urednosti dostavljenoga zahtjeva za osnivanje visokoškolske ustanove i o usklađenosti sa zakonom te određuje rok za otklanjanje eventualno utvrđenih nedostataka.

(6) Rok za otklanjanje nedostataka iz stava (5) ovoga člana je 60 dana.

(7) Smatra se da je osnivač odustao od zahtjeva ako u roku od 60 dana od dana dostave obavijesti iz stava (5) ovoga člana ne otkloni utvrđene nedostatke.

Član 17

(Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove)

(1) Elaborat o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove priprema osnivač, odnosno osnivači visokoškolske ustanove.

(2) Elaborat iz stava (1) ovoga člana sadrži: podatke o osnivaču i sjedištu te naziv i ciljeve, kao i dokaz o postojanju društvene potrebe za obrazovanjem određenoga profila kadra na području Kantona te Bosne i Hercegovine, podatke o duljini trajanja studija, okvirni nastavni plan i program, stručni naziv koji se stječe nakon svršetka studija, podatke o ispunjavanju općih i posebnih uvjeta prema standardima visokog obrazovanja, sredstva potrebna za ispunjavanje tih uvjeta i način njihova osiguravanja.

(3) Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove dostavlja se Ministarstvu uz zahtjev za davanje saglasnosti za osnivanje visokoškolske ustanove i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.

Član 18

(Ekspertna komisija)

(1) Nakon dostavljanja urednoga zahtjeva iz člana 16. ovoga zakona, Ministarstvo donosi posebni akt kojim imenuje ekspertnu komisiju radi razmatranja zahtjeva i davanja stručnog mišljenja na elaborat o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove.

(2) Ekspertna komisija iz stava (1) ovoga člana ima najmanje pet članova, a sastavljena je od istaknutih naučnih radnika i stručnjaka za odgovarajuće naučnonastavne, odnosno umjetničkonastavne oblasti te predstavnika osnivača visokoškolske ustanove u osnivanju. Komisija ima sekretara, zaposlenika u Ministarstvu, koji je diplomirani pravnik ili magistar pravne struke, sa 300 ECTS bodova.

(3) Akt o imenovanju ekspertne komisije iz stava (1) ovoga člana obavezno sadrži: opis poslova i zadataka te podatke o načinu rada, roku za izvršenje povjerenih poslova i zadataka te o iznosu naknade za rad članovima komisije.

(4) Odluku o davanju saglasnosti na elaborat iz stava (1) člana 17. ovoga zakona donosi Ministarstvo na prijedlog ekspertne komisije. Odluka Ministarstva o elaboratu mora biti donesena najkasnije u roku od 60 dana, računajući od dana dostave elaborata Ministarstvu.

Nakon što donese odluku, Ministarstvo će u roku od osam dana obavijestiti osnivača o odluci.

Član 19

(Posebna ekspertna komisija)

(1) Ako Ministarstvo odbije dati saglasnost na elaborat iz stava (1) člana 17. ovoga zakona, osnivač može tražiti osnivanje posebne ekspertne komisije koja će još jednom razmotriti elaborat i razloge odbijanja davanja saglasnosti. Nalaz i mišljenje te komisije Ministarstvo će dostaviti Vladi Kantona na daljnje odlučivanje.

(2) Uz zahtjev za osnivanje posebne ekspertne komisije osnivač prilaže dokaz o uplati naknade, u iznosu utvrđenom odlukom Vlade Kantona, na tekući račun Ministarstva, za podmirenje troškova vođenja postupka, od podnošenja zahtjeva do okončanja postupka povodom zahtjeva.

(3) Ako visokoškolsku ustanovu osniva više osnivača iz više kantona, Ministarstvo u sjedištu visokoškolske ustanove daje saglasnost na elaborat iz stava (1) člana 17. ovoga zakona te ga upućuje Vladi Kantona na odlučivanje, ako sporazumom nije drugačije određeno.

(4) Posebnu ekspertnu komisiju imenuje ministar obrazovanja, nauke, kulture i sporta (u daljnjem tekstu: ministar) i ima najmanje pet članova koji su istaknuti naučni radnici i stručnjaci za odgovarajuće naučnonastavne, odnosno umjetničkonastavne oblasti te predstavnika osnivača visokoškolske ustanove u osnivanju i jednoga član iz ekspertne komisije. Komisija ima sekretara, zaposlenika u Ministarstvu, koji je diplomirani pravnik ili magistar pravne struke, sa 300 ECTS bodova.

(5) Akt o imenovanju posebne ekspertne komisije iz stava (4) ovoga člana obavezno sadrži: opis poslova i zadataka, podatke o načinu rada, podatke o roku za izvršenje povjerenih poslova i zadataka te o iznosu naknade za rad članovima komisije.

Član 20

(Odluka Vlade Kantona o elaboratu o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove)

(1) Ako ekspertna komisija iz člana 18. ovoga zakona pozitivno ocijeni elaborat o opravdanosti osnivanja javne visokoškolske ustanove, Ministarstvo dostavlja uredan zahtjev osnivača, sa stručnim mišljenjem ekspertne komisije, Vladi Kantona koja svoj prijedlog odluke upućuje Skupštini Kantona na razmatranje i prihvaćanje.

(2) Ako ekspertna komisija iz člana 18. ovoga zakona pozitivno ocijeni elaborat o opravdanosti osnivanja privatne visokoškolske ustanove, Ministarstvo dostavlja uredan zahtjev osnivača, sa stručnim mišljenjem ekspertne komisije, Vladi Kantona koja ga razmatra te prihvaća ili odbija.

(3) Odluka Vlade Kantona o elaboratu o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove iz stavova (1) i (2) ovoga člana mora biti donesena u roku od 30 dana od dana dostave stručnog mišljenja ekspertne komisije Ministarstvu.

(4) Nakon što Vlada Kantona donese prijedlog odluke iz stava (1) ovoga člana, Ministarstvo će o tome, u roku od osam dana, obavijestiti osnivača.

(5) Ako je ocjena posebne ekspertne komisije iz člana 19. ovoga zakona pozitivna, Ministarstvo dostavlja uredan zahtjev osnivača, sa stručnim mišljenjem posebne ekspertne komisije i stručnim mišljenjem komisije iz stava (1) člana 18. ovoga zakona, Vladi Kantona, na razmatranje i prihvaćanje.

(6) Vlada Kantona će donijeti odluku o odbijanju zahtjeva iz člana 16. ovoga zakona ako je stručno mišljenje ekspertne i posebne ekspertne komisije negativno.

(7) Na odluku Vlade Kantona iz stavova (4) i (5) ovoga člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana primitka rješenja.

Član 21

(Odluka Skupštine Kantona o osnivanju javne visokoškolske ustanove)

(1) Odluka Skupštine Kantona o zahtjevu osnivača za osnivanje javne visokoškolske ustanove mora biti donesena u roku od četiri

mjeseca od dana podnošenja Ministarstvu urednoga zahtjeva iz stava (1) člana 16. ovoga zakona, odnosno do 31. jula tekuće godine.

(2) Odluka Skupštine Kantona iz stava (1) ovoga člana konačna je i dostavlja se osnivaču preko Ministarstva.

(3) Nakon što Skupština Kantona donese odluku kojom se daje saglasnost na elaborat o osnivanju javne visokoškolske ustanove, odluku Skupštine Kantona, sa zahtjevom, Ministarstvo dostavlja Vladi Kantona, odnosno osnivaču radi imenovanja komisije matičara i provođenja daljnjega postupka koji vodi do upisa novoosnovane visokoškolske ustanove u registar pravnih lica u nadležnom sudu u Kantonu (u daljnjem tekstu: sudski registar) i Registar visokoškolskih ustanova koji vodi Ministarstvo.

(4) Ako je odluka Vlade Kantona, o osnivanju visokoškolske ustanove, i Skupštine Kantona, o osnivanju javne visokoškolske ustanove, iz stava (2) ovoga člana bila negativna, isti osnivač ili suosnivač može podnijeti isti zahtjev iz člana 16. ovoga zakona nakon isteka roka od najmanje tri godine od donošenja te odluke.

Član 22

(Komisija matičara)

(1) Prilikom osnivanja visokoškolske ustanove kao javne ustanove, Vlada Kantona, na prijedlog Ministarstva, imenuje komisiju matičara iz člana 21. ovoga zakona, a prilikom osnivanja visokoškolske ustanove kao ustanove, imenuje ju osnivač.

(2) Nakon što nadležno ministarstvo, odnosno Vlada Kantona dadne saglasnost na elaborat o osnivanju, a prije nego nadležno ministarstvo izda rješenje o ispunjenosti uvjeta za osnivanje i početak rada, komisija matičara:

a) donosi opći akt o pravilima studija;

b) objavljuje konkurs te izabire nastavnike i saradnike za uže naučno, odnosno umjetničko područje ili za nastavne predmete prvoga ciklusa;

c) predlaže broj studenata za upis u prvu godinu studija;

d) donosi nastavni plan i program;

e) utvrđuje prijedlog statuta;

f) objavljuje konkurs te izabire članove upravnog odbora;

g) predlaže broj studenata za upis u prvu studijsku godinu;

h) prati proces ispunjavanja ostalih uvjeta nužnih za početak rada i daljnji rad visokoškolske ustanove koja se osniva;

i) dostavlja osnivaču i Ministarstvu izvještaj o ispunjenosti uvjeta potrebnih za početak rada i daljnji rad visokoškolske ustanove koja se osniva, s obrazloženim kalendarom aktivnosti za donošenje osnivačkog akta, rokom za provjeru uvjeta za početak rada i daljnji rad te s datumom početka rada visokoškolske ustanove koja se osniva.

(3) Akt o imenovanju komisije matičara iz stava (1) ovoga člana sadrži i rok za podnošenje izvještaja, komisije matičara, o ispunjenosti uvjeta za rad, s predloženim i obrazloženim kalendarom aktivnosti za donošenje akta Skupštine Kantona, o osnivanju visokoškolske ustanove, te rok za provjeru ispunjenosti uvjeta i datum početka rada visokoškolske ustanove.

(4) Ako komisija matičara dostavi izvještaj o ispunjenosti uvjeta neophodnih za početak rada i daljnji rad visokoškolske ustanove, Ministarstvo daje mišljenje o izvještaju komisije matičara te ga, ako je pozitivno, dostavlja Vladi Kantona, odnosno osnivaču koji donosi akt o osnivanju visokoškolske ustanove.

(5) Bliži propis o sastavu i radu komisije matičara donosi ministar.

(6) Ako visokoškolsku ustanovu osniva više osnivača iz više kantona, primjenjuju se propisi o sastavu i radu komisije matičara u sjedištu visokoškolske ustanove.

Član 23

(Akt o osnivanju visokoškolske ustanove)

(1) Nakon što se prihvati i odobri elaborat o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove te izvještaj komisije matičara, osnivač donosi, odnosno osnivači donose akt o osnivanju visokoškolske ustanove.

(2) Aktom o osnivanju visokoškolske ustanove utvrđuje se:

a) naziv osnivača / suosnivača;

b) naziv i sjedište visokoškolske ustanove;

c) djelatnost visokoškolske ustanove;

d) iznos sredstava za osnivanje i za početak rada visokoškolske ustanove te način osiguravanja sredstava;

e) izvori sredstava i način osiguravanja sredstava za rad visokoškolske ustanove;

f) odgovarajući prostor i akademsko osoblje;

g) međusobna prava i obaveze između osnivača i visokoškolske ustanove;

h) način raspolaganja viškom prihoda nad izdacima i način kojim se pokriva višak izdataka nad prihodima;

i) prava, obaveze i odgovornosti visokoškolske ustanove u pravnom prometu;

j) ime i prezime lica koje će do imenovanja rukovodioca predstavljati i zastupati visokoškolsku ustanovu te ovlaštenja i odgovornosti toga lica;

k) rok za donošenje statuta visokoškolske ustanove te imenovanje tijela upravljanja visokoškolske ustanove i rukovođenja visokoškolskom ustanovom;

l) ostala pitanja značajna za rad visokoškolske ustanove.

Član 24

(Rješenje o ispunjenosti uvjeta za osnivanje i početak rada visokoškolske ustanove te obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja)

(1) Ministarstvo osniva komisiju koja ispituje uvjete za početak rada i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.

(2) Komisija iz stava (1) ovoga člana ima pet članova, čine ju univerzitetski nastavnici iz naučnoga i stručnoga područja za koje se osniva visokoškolska ustanova, a u njezin sastav ulazi i jedan predstavnik osnivača. Ako visokoškolska ustanova ima više osnivača, osnivači će sporazumom odrediti svoga predstavnika. Komisija ima

sekretara, zaposlenika u Ministarstvu, koji je diplomirani pravnik ili magistar pravne struke, sa 300 ECTS bodova.

(3) Na osnovu pozitivne ocjene komisije iz stava (1) ovoga člana, Ministarstvo donosi rješenje o ispunjenosti uvjeta za osnivanje i početak rada visokoškolske ustanove te obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.

(4) Rješenje iz stava (3) ovoga člana, doneseno povodom zahtjeva, upravni je akt na koji nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Zahtjev za donošenje rješenja iz stava (3) ovoga člana podnosi se u roku od šest mjeseci prije početka akademske godine u kojoj osnivač planira započeti obavljati djelatnost. Uz zahtjev se prilaže: zemljišnoknjižni izvod, vlasnički list, građevinska dozvola, lokacijska dozvola i upotrebna dozvola za građevinu u kojoj će se nastava izvoditi.

(6) Rješenje o ispunjenosti uvjeta izdano u tekućoj akademskoj godini vrijedi za upis studenata u sljedeću akademsku godinu.

(7) Visokoškolska ustanova upisuje studente na osnovu odluke o upisu. Odluku o upisu donosi visokoškolska ustanova uz saglasnost nadležnoga ministarstva.

(8) Odlukom o upisu utvrđuje se za svaki studij:

a) broj redovnih studenata koji studiraju uz potporu Ministarstva;

b) broj redovnih studenata koji sami plaćaju studij;

c) broj vanrednih studenata;

d) broj studenata za učenje na daljinu;

e) broj studenata stranih državljana.

(9) Na osnovu odluke o upisu iz stavova (7) i (8) ovoga člana, visokoškolska ustanova raspisuje konkurs za upis studenata. Konkurs se objavljuje u javnoj štampi i na službenoj web-stranici visokoškolske ustanove.

(10) Statutom visokoškolske ustanove određuje se sadržaj konkursa za upis studenata, izbor pristupnika i način upisa studenata.

(11) Ako Ministarstvo ne odobri upis studenata, može se podnijeti žalba komisiji za žalbe, Vlade Kantona.

Član 25

(Standardi i kriteriji)

(1) Visokoškolska ustanova može početi s radom i obavljanjem djelatnosti ako zadovoljava kriterije, standarde i normative za visoko obrazovanje, odnosno standarde i normative za osnivanje te za reorganizaciju studijskih programa, koje donosi Vlada Kantona na prijedlog resornoga ministarstva za obrazovanje.

(2) Univerzitet i visoka škola mogu početi s radom i obavljanjem djelatnosti ako ispunjavaju kadrovske uvjete i imaju u radnom odnosu najmanje jednu polovinu od ukupnoga broja nastavnika potrebnih za izvođenje nastave na obaveznim nastavnim predmetima utvrđenim nastavnim planom za sve cikluse koje organizira, osim na umjetničkim akademijama, koji imaju najmanje naučnonastavno ili umjetničko zvanje docent na univerzitetu, odnosno nastavno ili umjetničko zvanje na visokoj školi.

(3) Iznimno, za studij medicinske grupe nauka, broj angažiranih zaposlenika iz zdravstvene institucije u nastavnom procesu na visokoškolskoj ustanovi ulazi u broj nastavnika iz stava (2) ovoga člana, a to se uređuje posebnim ugovorom između visokoškolske ustanove i zdravstvene institucije.

(4) Visokoškolska ustanova koja ne ispunjava uvjete iz stavova (1), (2) i (3) ovoga člana ne može izdavati javne isprave.

Član 26

(Dozvola za rad i registar)

(1) Nakon donošenja rješenja o ispunjenosti uvjeta za osnivanje i početak rada te obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i akta o osnivanju, ministar izdaje dozvolu za rad (licencu).

(2) Visokoškolska ustanova se smatra osnovanom upisom u sudski registar, čime stječe svojstvo pravnoga lica, i u Registar visokoškolskih ustanova, čime stječe uvjete za početak rada i obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja.

(3) Visokoškolska ustanova može upisati studente i početi s radom nakon upisa u Registar visokoškolskih ustanova i u sudski registar.

(4) Osim Registra iz stava (3) ovoga člana, Ministarstvo vodi evidenciju, odnosno registre:

a) studijskih programa;

b) studija izvan sjedišta visokoškolske ustanove;

c) akademskog osoblja i ostalih zaposlenika u oblasti visokog obrazovanja;

d) lica kojima je izrečena mjera suspenzija, odnosno otkaz ugovora o radu na visokoškolskim ustanovama na području Kantona;

e) lica protiv kojih je pokrenut i okončan prekršajni postupak.

(5) Ministarstvo donosi propis kojim se preciznije uređuje postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupak upisa studenata i upisa visokoškolskih ustanova u registre te sadržaj i način vođenja registara.

Član 27

(Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona)

(1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona ili u drugoj državi može organizirati studij na području Kantona, na prijedlog Ministarstva i uz saglasnost Vlade Kantona ako su ispunjeni uvjeti prema ovom zakonu.

(2) Na osnovu saglasnosti iz stava (1) ovoga člana, Ministarstvo utvrđuje jesu li ispunjeni uvjeti iz člana 24. ovoga zakona.

(3) Na osnovu ispunjenih uvjeta iz stava (2) ovoga člana, Ministarstvo daje prethodnu saglasnost na odluku o broju i kriterijima upisa studenata u prvu godinu dodiplomskoga studija iz stava (1) ovoga člana.

(4) Nadležna inspekcija će zabraniti rad i zapečatiti prostorije, po službenoj dužnosti, visokoškolskoj ustanovi koja obavlja rad na području Kantona suprotno odredbama ovoga člana.

Član 28

(Period utvrđivanja uvjeta za rad)

(1) Nadležno ministarstvo najmanje jednom u pet godina utvrđuje ispunjava li visokoškolska ustanova uvjete propisane ovim zakonom.

(2) Ako nadležno ministarstvo utvrdi da visokoškolska ustanova, odnosno organizacijska jedinica visokoškolske ustanove ne ispunjava uvjete za rad, odredit će rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka, koji ne može biti kraći od šest mjeseci.

(3) U roku iz stava (2) ovoga člana ne može se upisivati studente u prvu godinu studija na visokoškolskoj ustanovi, odnosno organizacijskoj jedinici koja ne ispunjava uvjete utvrđene ovim zakonom.

(4) Ako se u određenom roku nedostaci iz stava (2) ovoga člana ne otklone, visokoškolskoj ustanovi ili njezinom organizacijskom dijelu koji ne ispunjavaju uvjete iz ovoga zakona nadležno ministarstvo će zabraniti obavljanje djelatnosti te o tome obavijestiti osnivača.

(5) Pravosnažno rješenje o trajnoj zabrani rada nadležno ministarstvo dostavlja osnivaču, nadležnom registarskom sudu i nadležnoj Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta (u daljnjem tekstu: Agencija) radi brisanja visokoškolske ustanove iz registra.

(6) Kanton može zajedno s drugim kantonima ili općinama (koji su osnivači visokoškolske ustanove) osnovati međukantonalnu instituciju koja je zajednički interes za razvitak visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta, a koje nisu u nadležnosti Agencije.

(7) Osnivanje i način rada institucije iz stava (6) ovoga člana bliže se uređuje aktom o osnivanju.

Član 29

(Osnivanje novih organizacijskih i podorganizacijskih jedinica)

Novi fakultet, akademija, institut, studij, odsjek i institut, kao podorganizacijska jedinica na visokoškolskoj ustanovi koja je upisana u registre, osniva se na način i postupkom predviđenim za osnivanje visokoškolske ustanove, a na osnovu zahtjeva i elaborata koji je prihvatio senat visokoškolske ustanove.

Član 30

(Statusne promjene)

U skladu sa zakonom te uz saglasnost osnivača i odluku upravnog odbora, visokoškolska ustanova može proširiti, odnosno promijeniti djelatnost, naziv i sjedište, kao i obavljati statusne promjene.

Član 31

(Prestanak rada visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova prestaje s radom u slučajevima određenim zakonom ili aktom o osnivanju.

(2) Akt o prestanku visokoškolske ustanove donosi osnivač, odnosno donose osnivači.

(3) Aktom o prestanku rada visokoškolske ustanove utvrđuje se način zaštite prava korisnika usluga i ostala pitanja značajna za prestanak rada visokoškolske ustanove, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(4) Ako visokoškolska ustanova prestane s radom, osnivač je dužan zatečenim studentima omogućiti završetak započetih studija u nekoj drugoj visokoškolskoj ustanovi, bez dodatnih troškova studentu.

(5) Prije donošenja akta o prestanku visokoškolske ustanove, osnivač, odnosno osnivači osnivaju ekspertnu komisiju sa zadatkom da pripremi elaborat o opravdanosti prestanka javne visokoškolske ustanove.

Član 32

(Obaveze nakon prestanka rada visokoškolske ustanove)

U slučaju prestanka rada visokoškolske ustanove, odgovornost osnivača je osigurati trajno čuvanje javnih isprava, arhive i druge dokumentacije u skladu sa zakonom te studentima koji su započeli studiranje svršetak studija u nekoj drugoj visokoškolskoj ustanovi.

Član 33

(Primjena zakona o ustanovama)

Na osnivanje i rad visokoškolskih ustanova primjenjuje se zakon o ustanovama, ako ovim zakonom ili drugim propisom iz područja visokog obrazovanja nije drugačije uređeno.

IV. LICENCA I AKREDITACIJA

Član 34

(Kriteriji za licenciranje)

Visokoškolska ustanova može početi s radom i obavljati svoju djelatnost nakon dobivanja licence.

Član 35

(Licenca)

(1) Licenca je dokument koji izdaje nadležno ministarstvo, kojim se visokoškolskoj ustanovi dopušta pružanje usluga visokog obrazovanja, odnosno daje dozvola za rad.

(2) Licencom se utvrđuju vrsta visokoškolske ustanove i akreditirani studijski programi, kao i stepeni i diplome koji se mogu dodjeljivati.

(3) Kriterije za dobivanje licence iz stava (1) ovoga člana donosi Ministarstvo na osnovu preporuke Agencije.

Član 36

(Akreditacija)

(1) Akreditacija je postupak provjere organiziranja rada, raspoloživih prostornih, materijalno-tehničkih i kadrovskih resursa, kvaliteta obrazovnoga procesa, studijskih programa i kvalifikacija kojima raspolaže, odnosno koje pruža i dodjeljuje visokoškolska ustanova, čega je rezultat rješenje o akreditaciji visokoškolske ustanove koje izdaje nadležno ministarstvo.

(2) U postupku akreditiranja doktorskoga studijskoga programa utvrđuje se jesu li ispunjeni uvjeti za obavljanje naučnoistraživačkoga, odnosno umjetničkoga rada u skladu sa zakonom.

Član 37

(Postupak izdavanja akreditacije)

(1) Visokoškolska ustanova podnosi Ministarstvu i Agenciji zahtjev za akreditaciju visokoškolske ustanove, odnosno njezinih studijskih programa, za davanje preporuka o akreditaciji visokoškolske

ustanove, odnosno njezinih studijskih programa, najmanje godinu dana prije datuma za koji se traži akreditacija.

(2) Visokoškolska ustanova može nezavisno, osim zahtjeva iz stava (1) ovoga člana, podnijeti zahtjev i odgovarajućoj međunarodnoj agenciji za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta visokog obrazovanja, za davanje preporuka o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno njezinih studijskih programa.

(3) Na osnovu preporuke (ocjene) Agencije iz stavova (1) i (2) ovoga člana, u postupku akreditacije Ministarstvo može:

a) izdati rješenje o akreditaciji i licenciranju visokoškolske ustanove, odnosno studijskoga programa;

b) utvrditi nedostatke u pogledu ispunjavanja uvjeta i kvaliteta rada visokoškolske ustanove, odnosno studijskoga programa te odrediti rok za otklanjanje navedenih nedostataka, s tim što, nakon isteka roka, odlučuje o zahtjevu za akreditaciju;

c) donijeti rješenje kojim se zahtjev za akreditaciju odbija.

(4) Akreditacija prema zahtjevu iz stava (1) ovoga člana izdaje se najdulje na četiri godine, nakon čega se mora provesti ponovno akreditiranje.

(5) Ponovni zahtjev za akreditaciju može se podnijeti nakon isteka roka od jedne godine od donošenja rješenja kojim se zahtjev za akreditaciju odbija.

(6) Visokoškolska ustanova može odabrati, uz saglasnost osnivača, odgovarajuću međunarodnu agenciju za akreditaciju.

Član 38

(Ovlaštenje akreditirane visokoškolske ustanove)

(1) Akreditirana visokoškolska ustanova jedina je ovlaštena dodjeljivati akademske titule i zvanja te izdavati diplome navedene u rješenju o akreditaciji.

(2) Neće se priznati akademske titule, stručna i naučna zvanja i diplome koje su izdale visokoškolske ustanove bez akreditacije.

Član 39

(Oduzimanje licence)

(1) Ako se na osnovu inspekcijskoga nadzora utvrdi da je visokoškolska ustanova prestala ispunjavati uvjete iz licence i akreditacije, a uočeni propusti se ne mogu otkloniti bez ozbiljnih posljedica na kvalitet studija, nadležno ministarstvo će, na prijedlog nadležne agencije, rješenjem oduzeti licencu.

(2) Ako se uočeni nedostaci iz stava (1) ovoga člana mogu otkloniti, nadležno ministarstvo će ostaviti rok, ne dulji od šest mjeseci, u kojem visokoškolska ustanova mora otkloniti uočene nedostatke.

Član 40

(Samovrednovanje i osiguranje kvaliteta)

(1) Senat visokoškolske ustanove izrađuje i donosi dokument o politici osiguranja kvaliteta i metode samovrednovanja za sve tri studijska ciklusa.

(2) Visokoškolska ustanova je obavezna razviti vlastite sisteme osiguranja kvaliteta kako bi osigurala kvalitet i realizaciju svoje misije.

(3) Visokoškolska ustanova provodi kontinuirano, u pravilu na kraju školske godine, a najviše u intervalima od tri školske godine, postupak samovrednovanja i ocjenjivanja kvaliteta svojih studijskih programa, nastave i uvjeta rada.

(4) Postupak iz stava (3) ovoga člana visokoškolska ustanova, odnosno njezine organizacijske jedinice provode u skladu sa statutom, odnosno općim aktom visokoškolske ustanove i metodama samovrednovanja koje utvrđuje senat.

(5) Izvještaj o samovrednovanju i ocjenjivanju kvaliteta objavljuje se tako da bude dostupan akademskom osoblju i studentima u toj visokoškolskoj ustanovi.

(6) Na zahtjev nadležnoga ministarstva, odnosno Agencije, visokoškolska ustanova im dostavlja informaciju o postupku i rezultatima, kao i druge podatke značajne za ocjenu kvaliteta.

Član 41

(Interne evaluacije)

Visokoškolska ustanova izvodi interne evaluacije u skladu s trajanjem nastavnih ciklusa i statutom.

Član 42

(Uspostava informacijskoga sistema)

Visokoškolska ustanova uspostavlja informacijski sistem kojim se osigurava realizacija mjera politike osiguranja kvaliteta i stalni pristup informacijama:

a) o napretku studenata i uspješnosti;

b) o zaposlenosti diplomiranih studenata;

c) o zadovoljstvu studenata vlastitim nastavnim programima;

d) o djelotvornosti nastavnog osoblja;

e) o strukturi studentske populacije;

f) o raspoloživim nastavnim resursima i njihovoj cijeni;

g) o indikatorima performansa ustanove;

h) o ostalim elementima bitnim za osiguranje kvaliteta visokog obrazovanja.

Član 43

(Misija visokoškolske ustanove)

Visokoškolska ustanova donosi, publicira i kontinuirano ažurira misiju, odnosno izjavu o misiji, kojom precizno i sažeto opisuje visokoškolsku ustanovu, definira njezin status, identificira postavljene ciljeve i politike, određuje način prilagođavanja organizacijske strukture ustanove potrebama studenata i društvene zajednice te daje naznake o načinu realiziranja postavljenih ciljeva.

V. EVIDENCIJE I JAVNE ISPRAVE

Član 44

(Matične knjige i evidencije)

(1) Visokoškolska ustanova vodi matične knjige studenata i lica koja su završila prvi, drugi i treći ciklus, kao i evidencije o ispitima, o uspjehu studenata na kraju akademske godine, o izdanim diplomama

i dodacima diplomi, te i ostale evidencije utvrđene općim aktima visokoškolske ustanove.

(2) Matične knjige i evidencije o izdanim diplomama i dodacima diplomi (supplementima) čuvaju se trajno.

(3) Bliži propis o načinu vođenja matičnih knjiga i evidencija o izdanim diplomama i dodacima diplomi donosi ministar.

(4) Općim aktima visokoškolske ustanove uređuje se način vođenja ostalih evidencija.

Član 45

(Javne isprave)

(1) Visokoškolska ustanova može izdavati javne isprave na osnovu službene evidencije.

(2) Bliži propis o sadržaju javnih isprava, osim diplome i dodatka diplomi, donosi visokoškolska ustanova.

(3) Bliži propis o sadržaju diplome i dodatka diplomi donosi Ministarstvo, u skladu s uputstvom Agencije.

Član 46

(Izdavanje javne isprave)

(1) Ako se nastava izvodi na stranom jeziku, javne isprave se izdaju na obrascu štampanom dvojezično, s tim da se, na zahtjev studenta, može izdati javna isprava odvojeno, na jednom jeziku ili na više jezika konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine, na način utvrđen statutom visokoškolske ustanove, te na stranom jeziku.

(2) Na zahtjev studenta, visokoškolska ustanova izdaje javnu ispravu o savladanom dijelu studijskoga programa, koja sadrži podatke o nivou, prirodi i sadržaju studija, kao i o postignutim rezultatima.

Član 47

(Ništavost javnih isprava)

Diplomu, odnosno dodatak diplomi nadležno ministarstvo oglašava ništavim ako ih je izdala neovlaštena ustanova ili ih je potpisalo neovlašteno lice ili vlasnik diplome nije ispunio sve ispitne obaveze na način utvrđen zakonom i studijskim programima.

Član 48

(Zabrana rada)

(1) Javne isprave iz člana 47. ovoga zakona koje izda visokoškolska ustanova koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja na području Kantona a nema dozvolu za rad na području Kantona izdanu u skladu s ovim Zakonom, pravno su ništave.

(2) Nadležna inspekcija će, po službenoj dužnosti, zabraniti rad i zapečatiti prostorije visokoškolskoj ustanovi koja obavlja rad bez odobrenja za rad izdanog u skladu s ovim zakonom ili ako joj to odobrenje bude ukinuto u skladu s ovim zakonom.

VI. STATUT VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Član 49

(Statut visokoškolske ustanove)

(1) Statut je temeljni akt kojim se uređuju pitanja značajna za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove.

(2) Statut donosi senat, uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnog odbora visokoškolske ustanove.

(3) Statut visokoškolske ustanove mora biti usklađen s ovim zakonom.

Član 50

(Sadržaj statuta)

Statut visokoškolske ustanove sadrži odredbe kojima se uređuju sljedeća pitanja:

a) organiziranje visokoškolske ustanove;

b) zastupanje i predstavljanje visokoškolske ustanove;

c) pravila za izbor članova upravnog odbora visokoškolske ustanove koje imenuje senat i osnivač;

d) načine organiziranja i izvođenja studija;

e) pravila studiranja i prava studenata;

f) izbor u naučnonastavna, nastavna i saradnička zvanja;

g) organiziranje te način i uvjeti rada studentskoga parlamenta;

h) način primjene ECTS-a (Evropskoga kreditnoga prijenosnoga sistema);

i) kriteriji za dodjelu akademskih titula;

j) obaveze visokoškolske ustanove prema osnivaču;

k) ovlaštenja visokoškolske ustanove u pravnom prometu;

l) organiziranje i nadležnosti organizacijskih jedinica;

m) statusne promjene te osnivanje novih organizacijskih jedinica i studijskih odsjeka;

n) ostvarivanje prihoda te upravljanje sredstvima i imovinom;

o) organiziranje naučnoistraživačkoga i umjetničkoga rada;

p) kriteriji provođenja procesa i objavljivanje rezultata evaluacije te primjena njihovih zaključaka;

q) sastav senata i način njegova biranja;

r) oblik i nivo učešća studenata u radu visokoškolske ustanove;

s) način izjašnjavanja i donošenja odluka o pojedinim pitanjima, kao i preciziranje odluka koje se mogu donositi tajnim glasanjem;

t) ostala pitanja u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom.

VII. TIJELA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Član 51

(Tijela visokoškolske ustanove)

(1) Tijela univerziteta su: upravni odbor, senat i rektor.

(2) Univerzitet može imati organizacijske jedinice, kao što su fakulteti, akademije, visoke škole ili naučni instituti, koje izvode nastavni, naučnoistraživački i umjetnički rad u jednom obrazovnom i naučnom području ili u više obrazovnih i naučnih područja.

(3) Organiziranje i nadležnosti organizacijskih jedinica bliže se utvrđuju statutom univerziteta.

(4) Tijela visoke škole su: upravni odbor, senat i direktor.

(5) Visokoškolska ustanova može imati i ostala stručna, rukovodeća ili nadzorna tijela, čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuju osnivačkim aktom i statutom.

(6) Nadležnost, sastav, trajanje mandata, način izbora i razrješenja te način rada i odlučivanja tijela visokoškolske ustanove uređuju se statutom.

1. Upravni odbor

Član 52

(Upravni odbor)

Najviše tijelo upravljanja u domenu poslovanja visokoškolske ustanove je upravni odbor.

Član 53

(Sastav upravnog odbora te broj članova, mandat i izuzeće)

(1) Upravni odbor visokoškolske ustanove ima između sedam i jedanaest članova, od kojih najmanje jednu trećinu imenuje osnivač, za privatne visokoškolske ustanove, a za javne visokoškolske ustanove Vlada Kantona, preko javnog konkursa koji provodi Ministarstvo koje Vladi Kantona predlaže lica za imenovanje, a ostale članove predlaže senat te visokoškolske ustanove u skladu sa statutom.

(2) Lice koje je svojim javnim djelovanjem štetilo ugledu visokoškolske ustanove ne može biti imenovano članom upravnog odbora, što se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

(3) Mandat članova upravnog odbora visokoškolske ustanove traje četiri godine.

(4) Rektor, direktor, rukovodilac organizacijske jedinice univerziteta i članovi senata visokoškolske ustanove ne mogu biti članovi upravnog odbora te visokoškolske ustanove.

Član 54

(Razrješenje dužnosti člana upravnog odbora)

(1) Dužnosti člana upravnog odbora visokoškolske ustanove kojega su predložili za imenovanje senat, odnosno osnivač može se razriješiti i prije isteka vremena na koje je imenovan:

a) ako se utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad visokoškolske ustanove;

b) ako se utvrdi da ima lične ili druge interese koji su u suprotnosti s interesima visokoškolske ustanove;

c) ako svojim radom povrijedi ugled visokoškolske ustanove;

d) na njegov lični zahtjev;

e) ako ne obavlja dužnost člana upravnog odbora;

f) i u ostalim slučajevima utvrđenim zakonom, osnivačkim aktom i statutom.

(2) Postupak razrješenja dužnosti člana upravnog odbora bliže se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

(3) Razrješenje dužnosti člana upravnog odbora iz reda osnivača, za javne visokoškolske ustanove, provodi Vlada Kantona na prijedlog resornog Ministarstva.

Član 55

(Djelokrug rada upravnog odbora)

Upravni odbor visokoškolske ustanove obavlja poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

a) daje prethodno mišljenje na statut visokoškolske ustanove;

b) donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, na prijedlog senata;

c) utvrđuje planove finansiranja i razvoja;

d) donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove, na prijedlog senata visokoškolske ustanove;

e) donosi finansijski plan i prihvaća godišnji obračun;

f) usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora ili direktora, u domenu finansijskoga poslovanja;

g) odlučuje o korištenju sredstava u skladu sa statutom;

h) odgovara osnivaču za finansijske rezultate rada visokoškolske ustanove;

i) podnosi osnivaču izvještaj o poslovanju visokoškolske ustanove, najmanje jednom godišnje;

j) donosi odluku o osnivanju i ukidanju organizacijskih jedinica, na prijedlog senata;

k) donosi odluku o osnivanju i ukidanju ostalih pravnih lica, u skladu sa zakonom i statutom;

l) donosi i ostale opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

m) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

2. Rektor univerziteta i direktor visoke škole

Član 56

(Rektor univerziteta i direktor visoke škole)

(1) Univerzitetom rukovodi rektor, a visokom školom direktor, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Za rektora univerziteta može biti izabran nastavnik u naučnonastavnom zvanju redovnoga profesora koji ispunjava uvjete za to zvanje na univerzitetu na kojem se prijavljuje.

(3) Za direktora visoke škole može biti izabrano lice koje ispunjava uvjete za nastavnika te visoke škole.

Član 57

(Izbor rektora i direktora)

(1) Rektora univerziteta i direktora visoke škole bira senat, na osnovu javnoga konkursa, na mandat od četiri godine, i može biti ponovno izabran.

(2) Postupak izbora rektora univerziteta i direktora visoke škole mora osigurati poštivanje principa zakonitosti, kvaliteta, otvorenosti i transparentnosti.

(3) Postupak izbora i razrješenja te uvjeti i kriteriji za izbor, kao i razlozi razrješenja dužnosti rektora univerziteta i direktora visoke škole utvrđuju se statutom.

Član 58

(Poslovi rektora univerziteta i direktora visoke škole)

(1) Rektor univerziteta ili direktor visoke škole rukovodi radom visokoškolske ustanove.

(2) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom, a naročito:

a) zastupa i predstavlja visokoškolsku ustanovu;

b) organizira rad te upravlja radom visokoškolske ustanove i odgovoran je za zakonitost rada visokoškolske ustanove;

c) predlaže opće akte te donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

d) predlaže upravnom odboru i senatu mjere za unapređenje rada visokoškolske ustanove;

e) predlaže upravnom odboru mjere za djelotvorno i zakonito obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;

f) predlaže upravnom odboru i senatu planove rada i razvoja visokoškolske ustanove;

g) provodi odluke upravnog odbora i ostalih tijela visokoškolske ustanove;

h) odlučuje o korištenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;

i) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;

j) podnosi upravnom odboru izvještaj o finansijskom poslovanju visokoškolske ustanove;

k) naredbodavac je za izvršenje finansijskoga plana;

l) učestvuje u radu rektorske konferencije;

m) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.

(3) Rektoru univerziteta u radu pomažu dekani i prorektori.

(4) Broj prorektora te mandat, uvjeti i način izbora prorektora bliže se uređuju statutom visokoškolske ustanove.

Član 59

(Odgovornost rektora univerziteta i direktora visoke škole)

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole za svoj rad u okviru akademskih pitanja odgovorni su senatu, a u okviru poslovanja upravnom odboru visokoškolske ustanove.

(2) Rektor univerziteta i direktor visoke škole jednom godišnje podnose senatu i upravnom odboru visokoškolske ustanove izvještaj o svome radu.

Član 60

(Razrješenje dužnosti rektora univerziteta i direktora visoke škole)

(1) Rektor univerziteta i direktor visoke škole mogu biti razriješeni dužnosti i prije isteka vremena na koje su imenovani, i to:

a) na lični zahtjev;

b) ako se utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad visokoškolske ustanove;

c) ako se utvrdi da ima lične ili druge interese koji su u suprotnosti s interesima visokoškolske ustanove;

d) u ostalim slučajevima utvrđenim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Postupak razrješenja dužnosti rektora univerziteta i direktora visoke škole uređuje se statutom visokoškolske ustanove.

Član 61

(Obustava općeg i pojedinačnog akta)

Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole dužan je obustaviti izvršavanje općeg akta donesenog u visokoškolskoj ustanovi koji nije u skladu sa ustavom ili je u suprotnosti sa zakonom, kao i izvršavanje pojedinačnog akta kojim se nanosi šteta visokoškolskoj ustanovi.

Član 62

(Disciplinska odgovornost nosioca funkcije visokoškolske ustanove)

Za kršenje odredbi ovoga zakona nosilac funkcije visokoškolske ustanove podliježe disciplinskoj odgovornosti u skladu s općim aktom visokoškolske ustanove.

3. Senat

Član 63

(Sastav senata)

(1) Sastav senata te način izbora i razrješenja dužnosti članova senata, kao i način rada senata utvrđuje se statutom visokoškolske ustanove.

(2) Najmanje 15% članova senata su predstavnici studenata iz svakog ciklusa, koje bira studentsko predstavničko tijelo.

Član 64

(Djelokrug senata)

(1) Senat visokoškolske ustanove odlučuje o svim akademskim pitanjima, a naročito:

a) odlučuje o pitanjima nastavne, naučne, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove;

b) donosi statut visokoškolske ustanove uz prethodno mišljenje upravnog odbora;

c) donosi etički kodeks, kojim se utvrđuju etički principi u visokom obrazovanju, objavljivanju naučnih rezultata, odnosu prema intelektualnom vlasništvu, odnosima između nastavnika i saradnika te drugih zaposlenika i studenata, odnosu prema javnosti i sredstvima javnoga saopćavanja i uopće u nastupanju ustanove, nastavnika, saradnika i studenata u pravnom prometu;

d) donosi opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

e) donosi nastavne planove i nastavne programe dodiplomskoga, diplomskoga i doktorskoga studija;

f) bira rektora i prorektore univerziteta te direktora visoke škole na prijedlog upravnog odbora univerziteta, odnosno visoke škole;

g) predlaže upravnom odboru unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta;

h) daje saglasnost na izbor u naučnonastavna, umjetničkonastavna, nastavna i saradnička zvanja;

i) imenuje komisiju u postupku stjecanja doktorata nauka;

j) dodjeljuje počasno zvanje *professor emeritus* te počasni doktor nauka;

k) daje inicijativu upravnom odboru za osnivanje i ukidanje organizacijskih jedinica univerziteta;

l) odobrava razvojne i organizacijske planove;

m) imenuje stalna ili privremena senatska tijela, radne grupe, odbore, grupe za praćenje i slično;

n) propisuje odredbe kojima se uređuju aktivnosti tijela koja imenuje senat;

o) obavlja i ostale poslove u skladu sa zakonom i statutom ustanove.

(2) Senat ustanove odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog stručnih tijela organizacijskih jedinica, kao i ostalih tijela ustanove i predstavničkih tijela studenata.

Član 65

(Ostala tijela visokoškolske ustanove)

Visokoškolska ustanova može imati i ostala tijela, u skladu s osnivačkim aktom i statutom.

VIII. ORGANIZACIJA UNIVERZITETA

Član 66

(Vrste organizacijskih jedinica)

(1) Univerzitet je integrirana visokoškolska ustanova koja u svome sastavu ima organizacijske jedinice, kao što su fakulteti, akademije, visoke škole i naučnoistraživački instituti, koji izvode nastavni, naučnoistraživački i umjetnički rad, u jednom ili više obrazovnih i naučnih područja.

(2) Visokoškolska ustanova, kao i njezine organizacijske jedinice, uz saglasnost visokoškolske ustanove, mogu osnovati svoje organizacijske jedinice u čijem radu mogu učestvovati i studenti (centar za transfer tehnologija, inovacijski centar, poslovno-tehnološki park, inžinjerijski biro, radionica, umjetnički sastav, galerija, TV-stanica i ostalo) i ostale organizacijske jedinice.

(3) Organizacija i nadležnost organizacijskih jedinica bliže se uređuju statutom visokoškolske ustanove.

Član 67

(Definicije organizacijskih jedinica)

(1) Fakultet je organizacijska jedinica univerziteta koja izvodi univerzitetske studije te razvija stručni i naučni rad u jednom ili više naučnih i stručnih područja.

(2) Akademija je organizacijska jedinica univerziteta koja organizira i izvodi univerzitetske umjetničke studije te razvija umjetničko stvaralaštvo i naučnoistraživački rad na području umjetnosti.

(3) Naučni institut je naučnoistraživačka organizacijska jedinica univerziteta koja obavlja fundamentalna, primijenjena i razvojna istraživanja iz odgovarajućeg naučnoga područja.

(4) Organizacijske jedinice ne mogu imati status pravnoga lica.

(5) Naučni institut može imati status pravnoga lica, što se utvrđuje osnivačkim aktom.

Član 68

(Osnivanje i izvođenje naučnih, stručnih i umjetničkih studija)

(1) Fakultet i umjetnička akademija mogu osnovati i izvoditi univerzitetske, naučne, stručne, odnosno umjetničke studije u skladu sa zakonom.

(2) Naučni institut u sastavu univerziteta može ostvarivati dio studijskih programa iz svih ciklusa studija na univerzitetu, u skladu sa statutom, odnosno općim aktom univerziteta.

Član 69

(Uvođenje novog studija)

(1) Fakulteti i akademije mogu se osnovati u visokoškolskoj ustanovi radi uvođenja nove vrste studija u skladu sa standardima i normativima visokog obrazovanja.

(2) Ako se na fakultetu izvode studiji iz više obrazovnih i naučnih područja, organiziraju se studijski odsjeci za svako obrazovno i naučno područje.

Član 70

(Ovlaštenje u pravnom prometu)

(1) Organizacijske jedinice univerziteta mogu imati određena ovlaštenja u pravnom prometu, kao i posebni obračun rezultata poslovanja, u skladu s osnivačkim aktom i statutom univerziteta.

(2) Organizacijske jedinice univerziteta mogu istupati u pravnom prometu pod nazivom univerziteta u čijem su sastavu i svojim nazivom, u skladu sa statutom.

Član 71

(Tijela organizacijskih jedinica u sastavu univerziteta)

(1) Tijela fakulteta, akademije i visoke škole, kao organizacijskih jedinica univerziteta, jesu:

a) naučnonastavno vijeće i umjetničkonastavno vijeće;

b) dekan ili direktor.

(2) Organizacijske jedinice univerziteta iz stava (1) ovoga člana mogu imati i ostala tijela, u skladu s osnivačkim aktom i statutom.

Član 72

(Naučnonastavno vijeće i umjetničkonastavno vijeće)

(1) Naučnonastavno vijeće, odnosno umjetničkonastavno vijeće je akademsko tijelo organizacijske jedinice, a čine ga svi nastavnici i saradnici koji su u radnom odnosu u visokoškolskoj ustanovi i koji učestvuju u naučnonastavnom procesu organizacijske jedinice, kao i studenti koje je izabralo studentsko predstavničko tijelo, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(2) Naučnonastavno vijeće, odnosno umjetničkonastavno vijeće:

a) predlaže nastavni plan i program za organizacijsku jedinicu kao dio integralnog nastavnoga plana i programa visokoškolske ustanove;

b) predlaže komisije u postupku stjecanja naučnih stepena magistar i doktor te predlaže mentore;

c) predlaže senatu razrješenje dužnosti dekana i prodekana;

d) odlučuje o prigovorima studenata na odluku dekana o pojedinačnim obavezama i odgovornostima;

e) obavlja i ostale poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Član 73

(Dekan)

(1) Dekan koji je najmanje u zvanju vanredni profesor ili direktor koji je najmanje u zvanju docent, rukovodi radom fakulteta, akademije i visoke škole kao organizacijske jedinice univerziteta te predstavlja i zastupa fakultet, akademiju i visoku školu te ima prava i obaveze utvrđene statutom univerziteta.

(2) Postupak i kriteriji imenovanja te uvjeti za imenovanje, kao i postupak i razlozi razrješenja dužnosti dekana ili direktora bliže se uređuju statutom univerziteta.

Član 74

(Tijela instituta)

Institut kao organizacijska jedinica univerziteta može imati direktora, stručno vijeće i ostala tijela u skladu s osnivačkim aktom i statutom univerziteta.

IX. IZBOR U NAUČNONASTAVNA ZVANJA

Član 75

(Naučnonastavna, umjetnička i nastavna zvanja)

(1) Univerzitet dodjeljuje naučnonastavna, umjetnička i nastavna zvanja, i to:

a) redovni profesor;

b) vanredni profesor;

c) docent;

d) lektor;

e) viši asistent;

f) asistent.

(2) Visoka škola dodjeljuje nastavna i umjetnička zvanja, i to:

a) profesor visoke škole;

b) predavač visoke škole;

c) asistent.

Član 76

(Počasni doktorat)

(1) Univerzitet može dodijeliti počasni doktorat *honoris causa* istaknutim naučnim i javnim ličnostima iz zemlje i inozemstva, za iznimne doprinose u pojedinim područjima naučnoga, naučnonastavnoga, kulturnoga i umjetničkoga stvaralaštva, kao i za iznimne doprinose u duhovnom i materijalnom razvoju te djelovanju na promoviranju mira, tolerancije i humanosti.

(2) Postupak dodjele i oduzimanja počasnoga doktorata utvrđuje se općim aktom univerziteta.

Član 77

(Profesor emeritus)

(1) Na prijedlog fakulteta ili druge organizacijske jedinice, univerzitet može dodijeliti zvanje profesor emeritus redovnom profesoru koji se posebno istaknuo svojim naučnim, odnosno umjetničkom radom, stekao međunarodnu reputaciju i postigao rezultate u osiguravanju nastavno-naučnog, odnosno umjetničkog podmlatka u oblasti za koju je izabran.

(2) Profesor emeritus može učestvovati u izvođenju nastave na drugom i na trećem ciklusu studija, učestvovati u izradi istraživačkih projekata i biti član komisije za izbor u zvanja, a može biti određen za odgovornog nastavnika na drugom i trećem ciklusu studija. Također, može biti mentor pri izradi doktorskih i magistarskih radova

(3) Postupak i uvjeti dodjele zvanja i prava lica iz stava (1) ovoga člana bliže se utvrđuju općim aktom univerziteta.

(4) Prava i obaveze lica koje je izabrano u zvanje iz stava (1) ovoga člana utvrđuje se ugovorom o angažiranju za izvođenje nastave.

Član 78

(Period na koji se bira akademsko osoblje)

(1) Akademsko osoblje na univerzitetu bira se na sljedeće periode:

a) asistent - na period od četiri godine, bez mogućnosti ponovnog izbora;

b) viši asistent - na period od pet godina, s mogućnošću ponovnog izbora isključivo ako postigne stepen trećeg ciklusa;

c) lektor - na period od pet godina, bez mogućnosti ponovnog izbora;

d) docent - na period od pet godina, s mogućnošću ponovnog izbora;

e) vanredni profesor - na period od šest godina, s mogućnošću ponovnog izbora;

f) redovni profesor - trajno.

(2) Redovni profesor sklapa ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

(3) Akademsko osoblje na visokoj školi bira se na sljedeće periode:

a) asistent - na period od četiri godine, bez mogućnosti ponovnog izbora;

b) predavač visoke škole - na period od pet godina, s mogućnošću ponovnog izbora;

c) profesor visoke škole - trajno.

Član 79

(Način izbora akademskog osoblja)

(1) Akademsko osoblje bira se u svim slučajevima javnim konkursom, u skladu s kriterijima određenim zakonom, statutom visokoškolske ustanove i općeprihvaćenim standardima u danoj struci.

(2) Član akademskog osoblja sklapa ugovor o radu s visokoškolskom ustanovom na određeno vrijeme, i to na period na koji je izabran Nakon isteka toga perioda visokoškolska ustanova dužna je sklopiti novi ugovor o radu sa svakim članom akademskog osoblja koji je izabran u isto ili više akademsko zvanje u skladu s ovim zakonom

Član 80

(Stručna komisija)

(1) Akademsko osoblje bira se na osnovu konkursa, koji raspisuje senat, na prijedlog naučnonastavnoga ili umjetničkoga vijeća. Konkurs se raspisuje u sredstvima javnog saopćavanja. Radi pripremanja prijedloga za izbor, naučnonastavno ili umjetničko vijeće imenuje stručnu komisiju iz reda nastavnika.

(2) Sastav stručne komisije za izbor u zvanje te broj članova, kao i procedure, rokovi i ostala pitanja u provedbi konkursa iz stava (1) ovoga člana bliže se uređuju statutom visokoškolske ustanove.

Član 81

(Stručna komisija za izbor)

(1) Stručna komisija za izbor sastoji se od najmanje tri člana koji ne mogu biti u nižem zvanju od zvanja u koje se kandidat bira i od kojih najmanje jedan član mora biti iz nastavnoga predmeta ili užeg naučnoga /umjetničkoga područja za koje se kandidat bira.

(2) Pri izboru za multidisciplinarne predmete ili uže naučno / umjetničko područje, stručna komisija ima najmanje pet članova, od kojih najmanje po jedan član mora biti iz užih naučnih / umjetničkih područja za koja se bira.

Član 82

(Registar domaćih i međunarodnih časopisa)

(1) Senat visokoškolske ustanove izrađuje registar domaćih i međunarodnih časopisa i zbornika radova s naučnih skupova, koji se smatra referentnim za bodovanje nastavnika i saradnika u postupku izbora u odgovarajuća zvanja, koji dostavlja Ministarstvu na odobrenje.

(2) Način upisa u registar časopisa i zbornika radova visokoškolske ustanove bliže se uređuje pravilnikom i procedurama za izbor i napredovanje nastavnika i saradnika, koji donosi senat.

(3) Pri ocjenjivanju validnosti publikacija vodi se računa o međunarodnom ugledu, referentnosti, načinu recenzija radova i ostalim relevantnim pokazateljima.

Član 83

(Publikacije)

(1) Publikacijom se smatra objavljena knjiga, monografija, univerzitetski udžbenik ili umjetnička knjiga (roman, zbirka pripovjedaka i sl.).

(2) Domaće publikacije pisane na bosanskom jeziku, hrvatskom jeziku ili srpskom jeziku moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

a) da je publikacija objavljena u punom obimu;

b) da je publikaciju recenziralo lice stručno za područje na koje se publikacija odnosi, što podrazumijeva najmanje jednog recenzenta u zvanju akademika ili najmanje dva recenzenta u univerzitetskim nastavničkim zvanjima s matičnih ili srodnih naučnih područja;

c) da je postupak katalogizacije obavljen prema međunarodnim standardima (ISBN-u i ISSN-u).

Član 84

(Uvjeti izbora u naučnonastavna zvanja)

(1) Uvjeti izbora akademskog osoblja u naučnonastavna zvanja na visokoškolskoj ustanovi su:

a) asistent: odgovarajući univerzitetski stepen, s najmanje 240 ECTS bodova i s najnižom prosječnom ocjenom 3,5 ili 8;

b) viši asistent: stepen drugoga ciklusa (magisterij);

c) lektor: stepen drugoga ciklusa (magisterij);

d) docent: naučni stepen doktor nauka u danom području, najmanje tri naučna rada objavljena u priznatim publikacijama te pokazane nastavničke sposobnosti;

e) vanredni profesor: proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docent, najmanje pet naučnih radova objavljenih u priznatim publikacijama, objavljena knjiga i originalni stručni uspjeh, kao što je projekt, patent ili originalna metoda, sve nakon izbora u zvanje docent, te mentorstvo kandidata za stepen drugoga ciklusa;

f) redovni profesor: provedeno najmanje jedan izborni period u zvanju vanredni profesor, najmanje dvije objavljene knjige, najmanje osam naučnih radova objavljenih u priznatim publikacijama, sve

nakon stjecanja zvanja vanredni profesor, te uspješno mentorstvo kandidata za stepen drugoga i trećega ciklusa.

(2) Postupak i uvjeti izbora u naučnonastavna i nastavna zvanja na visokoškolskoj ustanovi uređuju se općim aktima visokoškolske ustanove.

Član 85

(Uvjeti izbora u umjetničkonastavna zvanja)

Ako je za nastavni predmet od naročitog značaja umjetnički kriterij, uvjeti izbora u umjetničkonastavna zvanja u koja se bira akademsko osoblje na studijskim profilima na univerzitetu su:

a) asistent: završen stepen prvoga ciklusa, s najmanje 240 ECTS bodova i s prosječnom ocjenom 3,5 ili 8;

b) viši asistent: završen stepen drugoga ciklusa, odnosno stepen prvoga ciklusa i javno predstavljeni oblici umjetničkoga stvaralaštva;

c) docent: završen stepen najmanje drugoga ciklusa, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkoga stvaralaštva i pokazani rezultati u nastavnom radu;

d) vanredni profesor: završen stepen najmanje prvoga ciklusa, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkoga stvaralaštva, priznanja za uspješno djelovanje u odgovarajućem području i pokazani rezultati u nastavnom radu;

e) redovni profesor: završen stepen najmanje prvoga ciklusa, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkoga stvaralaštva koji su značajno doprinijeli razvoju kulture i umjetnosti te podizanju nastavnoga i umjetničkoga kadra.

Član 86

(Uvjeti izbora u nastavna zvanja na visokoj školi)

(1) Minimalni uvjeti izbora u nastavna zvanja na visokoj školi su:

a) asistent: završen stepen prvoga ciklusa, s najmanjom prosječnom ocjenom 3,5 ili 8;

b) predavač visoke škole: završen stepen drugoga ciklusa i pokazana nastavna sposobnost;

c) profesor visoke škole: završen stepen trećega ciklusa i pokazana nastavna sposobnost.

(2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koje imaju zvanje redovni profesor, vanredni profesor i docent, birana na univerzitetu.

Član 87

(Uvjeti izbora u umjetnička zvanja na visokoj školi)

(1) Minimalni uvjeti za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi su:

a) asistent: završen stepen prvoga ciklusa, s najmanjom prosječnom ocjenom 3,5 ili 8;

b) predavač visoke škole: završen stepen najmanje prvoga ciklusa, javno predstavljeni oblici umjetničkoga stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost;

c) profesor visoke škole: završen stepen prvoga ciklusa, istaknuti javno predstavljeni oblici umjetničkoga stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost.

(2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja imaju izbor na umjetničkonastavnim predmetima na univerzitetu.

Član 88

(Izbor u isto zvanje i u više zvanje)

Za izbor u isto zvanje ili u više zvanje u obzir se uzimaju samo objavljeni radovi, knjige i rezultati vlastitih istraživanja u primjeni, projekti te mentorstva, odnosno javno predstavljeni oblici umjetničkoga stvaralaštva u vremenu od posljednjeg izbora.

Član 89

(Zaštita prava akademskog i drugog osoblja)

Zaštita prava akademskog i drugog osoblja visokoškolskih ustanova ostvaruje se u skladu sa statutom i drugim aktima visokoškolske ustanove. Protiv konačne odluke visokoškolske ustanove može se pokrenuti spor pred nadležnim sudom.

Član 90

(Stalno stručno usavršavanje)

(1) Stalne i povremene oblike stručnog usavršavanja organizira visokoškolska ustanova preko organizacijskih jedinica.

(2) Program stručnog usavršavanja donosi senat, na svoju inicijativu ili na prijedlog naučnonastavnog vijeća fakulteta, odnosno umjetničkonastavnog vijeća akademije.

(3) O učešću u pojedinim oblicima stručnog usavršavanja kandidatu se izdaju odgovarajuće potvrde.

X. RADNI ODNOSI

Član 91

(Zasnivanje radnog odnosa u javnoj visokoškolskoj ustanovi)

(1) Radni odnos u visokoškolskoj ustanovi zasniva se preko javnoga konkursa, odnosno javnog oglasa.

(2) Kriteriji, postupak i ostala pitanja zasnivanja radnog odnosa u javnoj visokoškolskoj ustanovi uređuju se općim aktom te ustanove.

(3) Izbor akademskog osoblja u svim se slučajevima provodi javnim konkursom, u skladu s kriterijima određenim zakonom, statutom visokoškolske ustanove i općeprihvaćenim standardima u danoj struci.

Član 92

(Dodatno radno angažiranje)

(1) Nastavnik, odnosno saradnik može sklopiti ugovor kojim se radno angažira u drugoj visokoškolskoj ustanovi ili kod drugog pravnog lica samo ako takav rad ne bi negativno utjecao na rad u visokoškolskoj ustanovi u kojoj je u radnom odnosu, niti bi dovodio do sukoba interesa, a uz prethodno odobrenje rukovodioca organizacijske jedinice.

(2) Općim aktom visokoškolske ustanove propisuju se uvjeti i postupak davanja odobrenja iz stava (1) ovoga člana.

(3) Ako se niko ne javi na raspisani konkurs, može se angažirati penzionirani nastavnik ako ispunjava uvjete konkursa.

Član 93

(Plaćeni dopust)

Nakon jedne godine provedene u nastavi u javnoj visokoškolskoj ustanovi, nastavniku i saradniku može se odobriti plaćeni dopust radi stručnog, odnosno umjetničkog usavršavanja, u trajanju do dva semestra, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

Član 94

(Mirovanje radnog odnosa)

Osim razloga utvrđenih zakonom, nastavniku i saradniku u javnoj visokoškolskoj ustanovi može se odobriti neplaćeni dopust, u trajanju do jedne godine, i u tome periodu miruju mu prava i obaveze iz radnog odnosa, u slučajevima utvrđenim statutom visokoškolske ustanove.

Član 95

(Mirovanje rokova za izbor u naučna zvanja)

Nastavniku i saradniku koji je na neplaćenom dopustu, porodiljskom dopustu i dopustu radi njege djeteta, bolovanju preko tri mjeseca i obavljanju javne dužnosti, kao i u ostalim slučajevima utvrđenim zakonom, kolektivnim ugovorom ili statutom, rokovi za izbor u naučna zvanja i na radno mjesto miruju i neće se uračunavati u izborni period.

Član 96

(Penzioniranje nastavnika)

Nastavnik u zvanju redovni profesor koji je ispunio uvjete za penzioniranje u skladu sa zakonom može ostati u radnom odnosu u visokoškolskoj ustanovi do navršenih 75 godina

života ako za tim postoji potreba i ako se na konkurs za popunu njegova radnog mjesta, koji se obavezno raspisuje jednom godišnje, ne prijavi kandidat koji ispunjava uvjete za izbor.

Član 97

(Prava i obaveze iz radnog odnosa)

U pogledu prava i obaveza iz radnog odnosa akademskog osoblja i zaposlenika u visokoškolskoj ustanovi primjenjuju se odredbe Zakona o radu, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

XI. STUDENTI

Član 98

(Upis studenata)

(1) Na odobrene, odnosno akreditirane studijske programe mogu se upisati kandidati preko konkursa, u skladu sa zakonom i općim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Studenti ostvaruju prava i izvršavaju obaveze tokom studija u skladu sa zakonom, statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.

Član 99

(Indeks - studentska knjižica)

(1) Studenti koji su primljeni i upisani u visokoškolsku ustanovu stupaju u ugovorni odnos s tom visokoškolskom ustanovom.

(2) Lice koje se upiše na studijske programe iz članova 121. i 122. ovoga zakona stječe status studenta i visokoškolska ustanova mu izdaje indeks (studentsku knjižicu).

(3) Minimalni sadržaj indeksa propisuje Ministarstvo.

(4) Oblik indeksa utvrđuje visokoškolska ustanova.

Član 100

(Upisna politika)

(1) Upisnom politikom definiraju se uvjeti, procedure i kriteriji prijema studenata svih studijskih ciklusa na visokoškolsku ustanovu.

(2) Na osnovu upisne politike, visokoškolska ustanova:

a) propisuje pravila i procedure za prijem i upis studenata, uz pošten, jasan i eksplicitan kriterij koji će se primjenjivati konzistentno, koristeći transparentne i jasno definirane uvjete upisa;

b) osigurava promotivni materijal, s relevantnim sadržajem i tačnim podacima koji se odnose na vrijeme upisa, a koji je dostupan zainteresiranim kandidatima;

c) osigurava transparentnost procedura selekcije kandidata za upis te njihovo pažljivo i djelotvorno provođenje, vodeći računa o

povjerljivosti podataka o studentima;

d) osigurava obavještavanje potencijalnih kandidata o svim informacijama relevantnim za prijem i upis;

e) osigurava obavještavanje odabranih studenata o svim značajnijim promjenama od vremena kada je objavljen konkurs za upis, kao i o svim opcijama koje imaju na raspolaganju u datim okolnostima;

f) upoznaje studente koji su uspješno prošli prijemne procedure s pravilima upisa, eventualnim pripremama za nove studente i mogućnostima koje se pružaju studentima kao podrška učenju ili poboljšanju standarda.

Član 101

(Kriteriji odabira kandidata)

(1) Na studij se upisuje na osnovu javnoga konkursa, koji mora sadržavati: uvjete upisa, status i broj mjesta za upis, postupak, podatke o ispravama koje se podnose i rokovima za podnošenje prijava.

(2) Visokoškolska ustanova utvrđuje postupak odabira kandidata i kriterije na osnovu kojih se klasificiraju i biraju kandidati za upis.

(3) Kandidat za upis na studij prvoga ciklusa polaže prijemni ispit ili ispit za provjeru sklonosti i sposobnosti, ako je to predviđeno općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 102

(Upis stranih državljana i lica bez državljanstva)

(1) Strani državljanin i lice bez državljanstva mogu se upisati na studijske programe pod istim uvjetima kao i domaći državljanin u skladu s ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove te u skladu s kvotom upisa studenata stranih državljana koju utvrđuje Ministarstvo na prijedlog visokoškolske ustanove.

(2) Strani državljani plaćaju troškove studija na visokoškolskoj ustanovi kao javnoj ustanovi, prema cjenovniku predviđenom za strane državljane, osim ako to nije, za određene države, drugačije definirano međudržavnim ugovorima.

(3) Studenti državljani država nastalih disolucijom Socijalističke federativne republike Jugoslavije upisuju se na visokoškolsku ustanovu i plaćaju troškove studija na visokoškolskoj ustanovi kao javnoj ustanovi pod istim finansijskim uvjetima kao državljani Bosne i Hercegovine i u skladu s kvotom upisa studenata iz te kategorije koju odobri Vlada Kantona, na prijedlog visokoškolske ustanove.

Član 103

(Prava studenata)

(1) Studenti imaju sljedeća prava:

a) prisustvovati svim predavanjima, seminarima i ostalim oblicima nastave organiziranim u okviru njihovih predmeta, u skladu s njihovim statusom te, zavisno od mogućnosti, i ostalim oblicima organizirane nastave;

b) pravo na konsultacije i mentorski rad;

c) pravo na izjašnjavanje o kvalitetu nastave i nastavnika;

d) pravo na pritužbe u slučaju povrede studentskih prava utvrđenih zakonom, statutom ili drugim općim aktom visokoškolske ustanove;

e) pravo na korištenje biblioteke i ostalih usluga za studente koje se nalaze u visokoškolskoj ustanovi;

f) pravo na učešće na izborima za studentska mjesta u studentskim predstavničkim tijelima i ostalim tijelima ustanovljenim u skladu sa statutom visokoškolske ustanove;

g) pravo na pravovremeno i tačno obavještavanje o svim pitanjima koja se odnose na studije;

h) pravo na samoorganiziranje i izražavanje vlastitoga mišljenja;

i) pravo na ravnopravnost u pogledu uvjeta studija i tretmana u visokoškolskoj ustanovi, kao i na povlastice koje nosi studentski status;

j) pravo na različitost i zaštitu od diskriminacije;

k) pravo na priznavanje i prijenos bodova između visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini;

l) i na ostala prava utvrđena statutom i drugim općim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Način ostvarivanja prava studenata bliže se uređuje statutom.

Član 104

(Obaveze studenata)

Studenti imaju sljedeće obaveze:

a) pridržavati se pravila koje je propisala visokoškolska ustanova;

b) ispunjavati nastavne i ostale obaveze studenta;

c) iskazivati dužno poštovanje prema pravima osoblja i drugih studenata u visokoškolskoj ustanovi;

d) pokazivati dužnu i punu pažnju svome studiju i učestvovati u akademskim aktivnostima.

Član 105

(Sloboda i zaštita studenata)

Statutom visokoškolske ustanove obavezno se uređuju i odredbe koje:

a) osiguravaju slobodu studenata da, u skladu sa zakonom, ispituju i testiraju primljena znanja i nude nove ideje te kontroverzna i nepopularna mišljenja, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka svoga statusa ili bilo koje druge privilegije koju eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživaju;

b) osiguravaju, u skladu sa zakonom, slobodu govora, organiziranja i okupljanja studenata;

c) štite studente od diskriminacije na bilo kojoj osnovi, kao što su spol, rasa, bračni status, boja kože, izgled, vjera, jezik, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno porijeklo, povezanost s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status;

d) pružaju pravične i nepristrane mehanizme rješavanja disciplinskih pitanja koja se tiču studenata.

Član 106

(Odgovornost studenata)

(1) Studenti imaju pravo iznijeti svoja viđenja u pogledu kvaliteta nastave ili ostalih usluga visokoškolske ustanove, a statut mora sadržavati odredbe za pravično rješavanje takvih pritužbi.

(2) Okolnosti pod kojima studenti mogu biti ispisani, iz akademskih ili disciplinskih razloga, kao i žalbene procedure razrađuju se u statutu visokoškolske ustanove.

Član 107

(Disciplinska odgovornost studenta)

(1) Student je odgovoran za povredu obaveze koja je u vrijeme izvršenja bila utvrđena općim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Za težu povredu obaveze studentu se može izreći i mjera isključenje sa studija na visokoškolskoj ustanovi.

(3) Disciplinski postupak ne može se pokrenuti nakon isteka šest mjeseci od dana saznanja za povredu obaveze i studenta, a najkasnije dvanaest mjeseci od dana kada je povreda učinjena.

(4) Općim aktom visokoškolske ustanove utvrđuju se teže i lakše povrede obaveza, disciplinska tijela i postupak utvrđivanja studentove odgovornosti.

Član 108

(Pravo na sudsku zaštitu)

Student ima pravo pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom radi osporavanja svih konačnih odluka visokoškolske ustanove iz stava (2) člana 106. ovoga zakona, koje se na njega odnose.

Član 109

(Osiguranje potrebnih uvjeta)

Visokoškolska ustanova osigurava odgovarajuće preduvjete licima s posebnim potrebama za pristup studiju, studiranje i rad.

Član 110

(Prestanak statusa studenta)

(1) Status studenta prestaje završetkom studijskoga programa i dobivanjem stepena za koji se školuje, ispisom iz visokoškolske ustanove prije završetka studija, odnosno ako student ne upiše sljedeću godinu studija ili ne obnovi upis u istu godinu u propisanom roku, a ne miruju mu prava i obaveze studenta.

(2) Status redovnoga studenta prestaje:

a) ako visokoškolska ustanova redovnom studentu izrekne disciplinsku mjeru prestanak statusa redovnoga studenta, u postupku utvrđenom općim aktom visokoškolske ustanove;

b) ako redovni student dva puta obnovi istu studijsku godinu i ne stekne uvjete za upis u višu godinu studija.

Član 111

(Primjena Zakona o upravnom postupku, s obzirom na prava i obaveze studenata)

Visokoškolska ustanova postupa prema Zakonu o upravnom postupku ako rješava o pojedinačnim pravima i obavezama studenata, i to:

a) o upisu kandidata u prvu godinu studija;

b) o upisu studenta u sljedeću godinu studija;

c) o pravu studenta na izdavanje diplome;

d) o mjeri isključenje;

e) o obavezi plaćanja troškova studija;

f) i o ostalim slučajevima utvrđenim zakonom.

Član 112

(Studentsko organiziranje)

(1) Studenti imaju pravo na predstavljanje u tijelima visokoškolske ustanove, pravo na udruživanje i djelovanje studentskih organizacija u visokoškolskim ustanovama, pravo na studentske izbore, pravo na izbor i djelovanje studentskoga pravobranioca te druga pitanja u vezi s djelovanjem studentskih organizacija.

(2) U smislu ovoga zakona, pojmovi imaju sljedeća značenja:

a) studentsko predstavničko tijelo - izborno predstavničko tijelo koje štiti interese studenata, učestvuje u odlučivanju u tijelima visokoškolske ustanove i predstavlja studente u sistemu visokog obrazovanja;

b) studentska organizacija - studentsko predstavničko tijelo i druga organizacija studenata, nezavisno od oblika organiziranja, koja djeluje u visokoškolskoj ustanovi.

Član 113

(Principi studentskih organizacija)

(1) Članstvo u studentskim organizacijama dobrovoljno je.

(2) Studenti učestvuju u upravljanju visokoškolskom ustanovom kroz studentsko predstavničko tijelo kao izborno predstavničko tijelo studenata visokoškolske ustanove.

(3) Na visokoškolskim ustanovama slobodno djeluju i ostale studentske organizacije kojima je djelatnost unapređenje studija i zadovoljavanje studentskih potreba (stručna i naučna aktivnost, kultura, sport, standard i drugo).

(4) Zabranjena je svaka diskriminacija studenata, na bilo kojoj osnovi, u odnosu na pravo na članstvo i rad u studentskim organizacijama, na zaštitu koju uživaju pred studentskim pravobraniocem, u pravu na učešće u izborima, kao i u odnosu na druga prava predviđena ovim zakonom.

Član 114

(Obaveze visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova dužna je studentskom predstavničkom tijelu i studentskom pravobraniocu osigurati prostor za rad, sufinansirati njihovu djelatnost te im pružati administrativno-tehničku pomoć. Visokoškolska ustanova dužna je, u skladu sa svojim mogućnostima, podupirati rad drugih studentskih organizacija.

(2) Visokoškolska ustanova dužna je osigurati zakonitost rada studentskoga predstavničkoga tijela i ostalih studentskih organizacija koje djeluju u visokoškolskoj ustanovi, osigurati zakonito i

pravovremeno provođenje studentskih izbora i omogućiti svim studentima ravnopravno učešće u izborima.

(3) Visokoškolska ustanova dužna je omogućiti studentskim organizacijama autonomno raspolaganje sredstvima za njihov rad koja se vode na računima visokoškolske ustanove u skladu sa zakonom i općim aktom visokoškolske ustanove.

(4) Obaveze visokoškolskih ustanova iz stavova (1), (2) i (3) ovoga člana uređuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

(5) Visokoškolska ustanova dužna je voditi evidenciju studentskih organizacija koje djeluju u toj visokoškolskoj ustanovi.

(6) Način vođenja evidencije iz stava (5) ovoga člana propisuje se općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 115

(Studentsko predstavničko tijelo)

(1) Studentsko predstavničko tijelo osniva se i djeluje na način predviđen ovim zakonom te općim aktima visokoškolske ustanove i studentskoga predstavničkoga tijela.

(2) Studentsko predstavničko tijelo osniva se u visokoškolskoj ustanovi; ako visokoškolska ustanova ima sastavnice, u njima djeluje studentsko predstavničko tijelo sastavnice.

(3) Posebnim zakonom ili statutom visokoškolske ustanove preciznije se utvrđuje pitanje uspostave i načina rada predstavničkih tijela studenata, njihova prava, obaveze i odgovornosti, pitanja studentskoga standarda i ostala pitanja bitna za rad predstavničkoga tijela studenata.

(4) Studentsko predstavničko tijelo može pristupiti odgovarajućim udruženjima studentskih predstavničkih tijela na nivou Bosne i Hercegovine radi ostvarivanja članstva u međunarodnim studentskim udruženjima.

Član 116

(Ostale studentske organizacije)

(1) Na visokoškolskim ustanovama mogu djelovati studentske organizacije nastale udruživanjem studenata u okviru visokoškolske ustanove.

(2) Status studentske organizacije stječe se upisom u evidenciju studentskih organizacija pri visokoškolskoj ustanovi, rješenjem rukovodioca visokoškolske ustanove kojim se potvrđuje da organizacija ispunjava uvjete iz ovoga zakona. Visokoškolska ustanova će jednom godišnje provjeravati status studentske organizacije. Ako organizacija prestane ispunjavati uvjete iz ovoga stava, visokoškolska ustanova rješenjem će ukinuti status studentske organizacije. Na rješenje kojim se status studentske organizacije priznaje, odbija ili ukida dopuštena je žalba senatu visokoškolske ustanove, a nakon toga moguće je pokrenuti upravni spor u nadležnom sudu.

(3) Studentske organizacije slobodno djeluju u visokoškolskoj ustanovi. Visokoškolska ustanova osigurava, u skladu s mogućnostima, prostorne i materijalne uvjete za rad studentskih organizacija.

(4) Djelovanje studentskih organizacija u visokoškolskoj ustanovi može se detaljnije urediti općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 117

(Studentski pravobranilac)

(1) Visokoškolska ustanova ima studentskoga pravobranioca kojega imenuje studentsko predstavničko tijelo na vrijeme od jedne godine, u skladu s općim aktom studentskoga predstavničkoga tijela. Mandat studentskoga pravobranioca može se jednom ponoviti. Studentski pravobranilac može imati jednog ili više zamjenika.

(2) Za studentskoga pravobranioca ili zamjenika studentskoga pravobranioca može biti imenovan student koji ispunjava uvjete za člana studentskoga predstavničkoga tijela propisane ovim zakonom.

(3) Studentski pravobranilac:

a) prima pritužbe studenata koje se odnose na njihova prava te raspravlja o tome s nadležnim tijelima visokoškolske ustanove;

b) savjetuje studente o načinu ostvarivanja njihovih prava;

c) može učestvovati u disciplinskim postupcima protiv studenata radi zaštite njihovih prava;

d) obavlja i ostale poslove utvrđene općim aktom visokoškolske ustanove.

XII. VISOKOOBRAZOVNA DJELATNOST

Član 118

(Način studiranja)

(1) Visoko obrazovanje može se stjecati redovno, vanredno, učenjem na daljinu ili kombiniranjem tih triju načina studiranja na način utvrđen statutom.

(2) Visokoškolska ustanova, odnosno njezine organizacijske jedinice u okviru svoje djelatnosti mogu obavljati naučnoistraživačku, umjetničku, ekspertnokonsultantsku i izdavačku djelatnost, a mogu obavljati i ostale poslove iz naučnoga, stručnoga, istraživačkoga i umjetničkoga rada, pod uvjetom da se tim poslovima ne ugrožava kvalitet nastave.

(3) Visokoškolska ustanova, odnosno fakultet, umjetnička akademija i visoka škola kao organizacijska jedinica u okviru svoje djelatnosti može realizirati programe obrazovanja tokom cijeloga života izvan okvira studijskih programa za koje je dobila dozvolu za rad, na način utvrđen općim aktom visokoškolske ustanove.

(4) Lice koje je upisano na program iz stava (3) ovoga člana nema status studenta i nakon uspješno svladanoga programa izdaje mu se potvrda.

Član 119

(Organiziranje predavanja

i ostalih oblika nastave za studente)

Visokoškolska ustanova je dužna organizirati predavanja i ostale oblike nastave za sve studente u skladu s općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 120

(Obavještavanje studenata o održavanju nastave)

(1) Visokoškolska ustanova je dužna na odgovarajući način obavijestiti studente o načinu, vremenu i mjestu održavanja nastave, ciljevima, metodama i sadržajima nastave, o sadržajima, metodama, kriterijima i mjerilima ispitivanja, o načinu osiguranja javnosti na ispitu te o načinu uvida u rezultate, kao i o ostalim pitanjima značajnim za studente.

(2) Način organiziranja i vrijeme održavanja oblika studija te obavještavanja studenata uređuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 121

(Angažiranje studenta)

(1) Zbir od 60 ECTS bodova odgovara prosječnom ukupnom angažmanu studenta u obimu 40-satne radne sedmice tokom jedne školske godine.

(2) Ukupno angažiranje studenta sastoji se od nastave (predavanja, vježbe, praktikumi, seminari i dr.), samostalnoga rada, kolokvija, ispita, izrade završnih radova, dobrovoljnog rada u lokalnoj zajednici i ostalih oblika angažiranja, a visokoškolska ustanova obavezna je odrediti opterećenje za svaki položeni studijski predmet.

(3) Jedan ECTS bod predstavlja između 25 i 30 sati rada studenta.

Član 122

(Ciklusi studiranja)

(1) Visoko obrazovanje organizira se u tri ciklusa:

a) prvi ciklus ili dodiplomski studij, odnosno preddiplomski studij vodi do akademskoga zvanja završenoga dodiplomskoga studija (the degree of Bachelor) ili ekvivalent, stečenog nakon najmanje tri i najviše četiri godine redovnoga studija nakon stjecanja svjedodžbe o završenoj srednjoj školi, koji se vrednuje s najmanje 180, odnosno 240 ECTS bodova;

b) drugi ciklus ili diplomski studij vodi do akademskoga zvanja magistar određene oblasti ili ekvivalent, stečenog nakon završenoga dodiplomskoga studija, traje jednu godinu ili dvije godine, a vrednuje

se sa 60, odnosno 120 ECTS bodova, i to tako da u zbiru s prvim ciklusom nosi 300 ECTS bodova;

c) treći ciklus ili doktorski studij vodi do akademskoga zvanja doktor (nauka) ili ekvivalent, traje tri godine i vrednuje se sa 180 ECTS bodova, i to tako da u zbiru s prvim dvama ciklusima nosi 480 ECTS bodova.

(2) U sistemu ECTS-a jedna studijska godina vrijedi 60 bodova (ukupno radno opterećenje studenta tokom godine), odnosno jedan semestar vrijedi 30 bodova.

(3) Iz odredbi stava (1) ovoga člana izuzima se studij medicinske grupe nauka u prvom ciklusu, koji se vrednuje sa 360 ECTS bodova.

Član 123

(Akademske titule i stručna zvanja)

(1) Završetkom određenoga ciklusa studija stječe se pravo na akademsku titulu u određenom području, u skladu s ovim zakonu i pravilnikom o korištenju akademskih titula te stjecanju naučnih i stručnih zvanja, koji donosi ministar.

(2) Osim zvanja koja se dodjeljuju u obliku počasnih doktorata nauka (honoris causa), ne mogu se dodjeljivati zvanja koja nisu predviđena zakonom.

Član 124

(Studijski program)

(1) Studij se organizira prema studijskom programu.

(2) Studijski program je skup obaveznih i izbornih studijskih područja, odnosno predmeta, s okvirnim sadržajem, čijim se svladavanjem osiguravaju neophodna znanja i vještine za stjecanje diplome odgovarajućeg nivoa i vrste studija.

(3) Studijski program predlaže naučnonastavno vijeće (fakultetsko vijeće), odnosno umjetničkonastavno vijeće senatu na donošenje, a sadrži:

a) stručni i akademski naziv te stepen koji se stječe završetkom studija;

b) uvjete upisa na studijski program;

c) listu obaveznih i izbornih predmeta te broj sati potrebnih za njihovu realizaciju;

d) bodovnu vrijednost svakoga predmeta i završnoga rada iskazanu u ECTS bodovima;

e) uvjete prelaska s drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih područja studija;

f) način izbora predmeta iz drugih studijskih programa;

g) uvjete upisa u sljedeći semestar ili tromjesečje, odnosno sljedeću godinu studija te način završetka studija;

h) način izvođenja studija i način provjere znanja za svaki predmet;

i) i ostala pitanja značajna za izvođenje studijskoga programa.

(4) Usklađivanje studijskoga programa s organizacijom rada te dostignućima nauke i umjetnosti ne smatra se novim studijskim programom.

(5) Pri utvrđivanju studijskoga programa organizacijska jedinica treba naročito brinuti da studij bude:

a) savremen i primjeren mogućnostima i interesima studenta te potrebama poslodavca;

b) uporediv sa srodnim programima na referentnim stranim visokoškolskim ustanovama.

Član 125

(Zajednička diploma)

(1) Visokoškolske ustanove, domaće i strane, mogu prihvatiti zajednički studijski program koji izvode dvije visokoškolske ustanove ili više visokoškolskih ustanova koje imaju akreditaciju za odgovarajući studijski odsjek.

(2) Studijskim programom iz stava (1) ovoga člana stječe se zajednička diploma čiji izgled i sadržaj zajednički utvrđuju visokoškolske ustanove koje izvode nastavu iz stava (1) ovoga člana, uz saglasnost nadležnih tijela visokoškolskih ustanova.

Član 126

(Provjera znanja)

(1) Uspješnost studenata u svladavanju pojedinoga nastavnoga predmeta kontinuirano se prati tokom nastave, na način predviđen nastavnim planom i programom, odnosno studijskim programom i izražava se u bodovima.

(2) Općim aktom visokoškolske ustanove bliže se uređuje način polaganja ispita i ocjenjivanja studenata.

(3) Općim aktom visokoškolske ustanove uređuje se i postupak prigovora na dobivenu ocjenu.

Član 127

(Provjera znanja u visokoškolskoj ustanovi)

(1) Ispit je jedinstven i polaže se usmeno, pisano, odnosno praktično.

(2) Ispit se polaže u sjedištu visokoškolske ustanove, odnosno u objektima navedenim u dozvoli za rad.

(3) Iznimno od stava (2) ovoga člana, visokoškolska ustanova može organizirati polaganje ispita izvan sjedišta samo ako se radi o ispitu iz predmeta čija priroda to zahtijeva.

Član 128

(Održavanje nastave i ispita te ostale obaveze)

Statutom visokoškolske ustanove ili drugim općim aktom bliže se uređuju naročito:

a) vrijeme održavanja nastave za redovne i vanredne studente;

b) način polaganja ispita i izvršavanja ostalih obaveza;

c) način i vrijeme obavještavanja studenata o ostvarivanju prava i izvršavanju obaveza iz nastave, o datumu i mjestu održavanja ispita te o rezultatima ispita i ostalih izvršenih obaveza;

d) pravo prigovora na ocjenu;

e) bliži uvjeti za upis u sljedeću godinu studija;

f) uvjeti stjecanja diplome;

g) prava i obaveze studenata koji su obnovili upis;

h) uvjeti i način ponovnoga stjecanja statusa studenta;

i) način priznavanja položenih ispita u drugoj visokoškolskoj ustanovi;

j) uvjeti nastavka studija prilikom prelaska s druge visokoškolske ustanove;

k) uvjeti pod kojima zainteresirana lica mogu pohađati nastavu i polagati ispite iz određenih nastavnih predmeta;

l) uvjeti prijevremenog završavanja studija;

m) uvjeti i način uključivanja studenata u naučnoistraživački rad;

n) pohvale i nagrade;

o) lakše i teže povrede obaveza studenata;

p) zaštita prava studenata, nadležna tijela i postupak odlučivanja o pravima, obavezama i odgovornostima studenata te o zaštiti prava kandidata koji nisu primljeni, prema konkursu za upis u prvu godinu studija;

q) obaveze nastavnika i saradnika u izvođenju nastave i dr.

Član 129

(Polaganje ispita)

(1) Polaganjem ispita student stječe određeni broj bodova u skladu sa studijskim programom.

(2) Student koji ne položi ispit iz obaveznoga predmeta do početka sljedeće akademske godine, upisuje isti predmet.

(3) Student koji ne položi ispit iz izbornoga predmeta, može se ponovno upisati na isti predmet ili se opredijeliti za drugi izborni predmet.

(4) Studijskim programom može se uvjetovati opredjeljenje studenta za određeni predmet prethodno položenim ispitima iz jednoga predmeta ili više predmeta utvrđenih studijskim programom.

(5) Pravila studija bliže se uređuju statutom visokoškolske ustanove.

Član 130

(Mirovanje prava i obaveza studenata)

(1) Prava i obaveze studenta miruju dok je na porodiljskom dopustu ili tokom trajanja bolesti zbog koje nije mogao pohađati nastavu i polagati ispite, a što utvrđuje dekan na osnovu prethodno pribavljenoga mišljenja liječnika.

(2) Visokoškolska ustanova može studentu, na njegov zahtjev, odobriti da mu, iz opravdanih razloga, određeno vrijeme, a najdulje jednu godinu, miruju prava i obaveze. Zahtjev za mirovanje prava i obaveza podnosi se u vrijeme upisa prvoga semestra ili tromjesečja tekuće školske godine.

(3) Vrijeme u statusu mirovanja prava i obaveza studenta ne uzima se u obzir pri određivanju participacije u troškovima studija na osnovu obnavljanja studijskih godina.

Član 131

(Vrednovanje i ocjenjivanje znanja studenta)

(1) Uspjeh studenta na ispitu i u drugim oblicima provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje ocjenama u sistemu ocjenjivanja od 1 (nedovoljan) do 5 (izvrstan) ili ocjenama u sistemu ocjenjivanja od 5 (nedovoljan) do 10 (izvrstan) te ECTS skalom ocjenjivanja (ocjenom od A do F) u sistemu ECTS-a.

(2) Uspjeh studenta na ispitu i u drugim oblicima provjere znanja u skladu sa stavom (1) ovoga člana vrednuje se i ocjenjuje u sistemu ocjenjivanja od 1 (nedovoljan) do 5 (izvrstan) te ECTS skalom ocjenjivanja (ocjenom od A do F) u sistemu ECTS-a, prema sljedećem:

a) ocjena izvrstan (5) odgovara ocjeni A u skali ECTS-a, i obrnuto;

b) ocjena vrlo dobar (4) odgovara ocjeni B u skali ECTS-a, i obrnuto;

c) ocjena dobar (3) odgovara ocjeni C u skali ECTS-a, i obrnuto;

d) ocjena dovoljan (2) odgovara ocjeni D u skali ECTS-a, a ocjene D i E u skali ECTS-a prevodi se u ocjenu dovoljan (2);

e) ocjena nedovoljan (1) odgovara ocjeni F u skali ECTS-a, a ocjene F i FX u skali ECTS-a prevode se u ocjenu nedovoljan (1).

Prolazne ocjene su: izvrstan (5), vrlo dobar (4), dobar (3) i dovoljan (2).

(3) Uspjeh studenta na ispitu i drugim oblicima provjere znanja u skladu sa stavom (1) ovoga člana vrednuje se i ocjenjuje u sistemu ocjenjivanja od nedovoljan (5) do izvrstan (10) te ECTS skalom ocjenjivanja (ocjenom od A do F) u sistemu ECTS-a, prema sljedećem:

a) ocjena izvrstan (10) odgovara ocjeni A u skali ECTS-a, i obrnuto;

b) ocjena vrlo dobar (9) odgovara ocjeni B u skali ECTS-a, i obrnuto;

c) ocjena dobar (8) odgovara ocjeni C u skali ECTS-a, i obrnuto;

d) ocjena zadovoljava (7) odgovara ocjeni D u skali ECTS-a, i obrnuto;

e) ocjena dovoljan (6) odgovara ocjeni E u skali ECTS-a, i obrnuto;

f) ocjena nedovoljan (5) odgovora ocjeni F u skali ECTS-a, a ocjene F i FX u skali ECTS-a prevode se u ocjenu nedovoljan (5).

Prolazne ocjene su: izvrstan (10), vrlo dobar (9), dobar (8), zadovoljava (7) i dovoljan (6).

(4) U indeks (studentsku knjižicu) upisuju se samo prolazne ocjene iz stava (2) ili iz stava (3) ovoga člana.

(5) Visokoškolska ustanova određuje, svojim statutom, koji se od sistema ocjenjivanja iz stavova (2) ili (3) ovoga člana koristi u ocjenjivanju studenata.

Član 132

(Bodovanje i postoci)

(1) Uspješnost studenta prati se kontinuirano tokom nastave i izražava u bodovima i postocima.

(2) Studijskim programom utvrđuje se odnos bodova stečenih u predispitnim obavezama i na ispitu, s tim da predispitne obaveze ne mogu iznositi manje od 30 ni više od 70 obrazovnih bodova.

(3) Svaki predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova: student aktivnostima tokom nastave ostvaruje 70 a na završnom ispitu 30 obrazovnih bodova, koji se pretvaraju u postotak prihvaćenoga znanja (teorijskog i / ili činjeničnog), vještina (kognitivnih i

praktičnih) i kompetencija (odgovornosti i samostalnosti), radi utvrđivanja uspjeha studenta na predmetu.

(4) Jedan obrazovni bod predstavlja 1,0% prihvaćenog znanja, vještina i kompetencija. Postotak prihvaćenog znanja, vještina i kompetencija studenta izražava se od 0,0% do 100%.

(5) Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%, a najveće 100%.

(6) Student koji ostvari manje od 55% prihvaćenosti znanja, vještina i kompetencija ocjenjuje se ocjenom nedovoljan, odnosno FX ili F, te ne zadovoljava uvjete za stjecanje kvalifikacije.

Član 133

(Završni rad i disertacija)

(1) Studijskim programom prvoga ciklusa može biti predviđen završni rad.

(2) Studijski program drugoga ciklusa obavezno sadrži stručni magistarski rad.

(3) Doktorska disertacija je završni dio studijskoga programa trećega ciklusa, osim doktorata umjetnosti, koji je umjetnički projekt.

(4) Broj bodova kojima se iskazuje završni rad, odnosno završni dio studijskoga programa ulazi u ukupni broj bodova potrebnih za završetak studija.

(5) Način i postupak pripreme te odbrane stručnoga magistarskoga rada, odnosno doktorske disertacije uređuje se općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 134

(Nastavni plan i program)

(1) Studij za sve tri ciklusa na visokoškolskim ustanovama izvodi se prema nastavnim planovima i nastavnim programima koje svojom odlukom odobrava senat.

(2) Visokoškolska ustanova je obavezna u cijelosti realizirati prihvaćene i odobrene nastavne planove i programe.

(3) Nastavnim planom utvrđuju se nastavni predmeti, ukupni broj sati predavanja, vježbi i ostalih oblika nastavnoga rada (u daljnjem tekstu: nastava).

(4) Nastavnim programom utvrđuje se: sadržaj nastavnoga predmeta, način izvođenja nastave i polaganja ispita i ostalih oblika provjere znanja te obavezni udžbenici, priručnici i ostala obavezna literatura na osnovu koje se polaže ispit iz toga nastavnoga predmeta, kao i broj ECTS bodova.

Član 135

(Donošenje nastavnih planova i programa)

(1) Nastavne planove i nastavne programe svih ciklusa, na prijedlog naučnonastavnoga (fakultetskoga) vijeća, odnosno umjetničkonastavnoga vijeća organizacijskih jedinica, donosi senat.

(2) Visokoškolska ustanova osigurava djelotvornu dostupnost i transparentnost nastavnih planova i programa.

Član 136

(Primjena nastavnih planova i programa)

Primjenu nastavnih planova i nastavnih programa prati senat visokoškolske ustanove koji je dužan svake četiri godine od početka njihove primjene pokrenuti postupak njihovog cjelovitog preispitivanja.

Član 137

(Završetak započetoga studija)

Studenti imaju pravo završiti započeti studij prema nastavnom planu i programu koji je važio prije obavljene izmjene, u roku utvrđenom statutom visokoškolske ustanove.

Član 138

(Nastavni predmeti)

(1) Nastavni predmeti mogu biti: opći, stručni i fakultativni.

(2) Stručni i opći nastavni predmeti su obavezni, a fakultativni su obavezni samo za onog studenta koji ih je izabrao.

(3) Fakultativni nastavni predmeti se uvode u nastavni plan i program te predlažu studentu kao izbor za proširivanje stručnih znanja, obrazovanja i opće kulture.

(4) Visokoškolska ustanova može utvrditi da neki od stručnih nastavnih predmeta budu zajednički predmeti kojima se daju zajedničke stručne osnove studentima koji studiraju komplementarne naučne, odnosno umjetničke oblasti.

(5) Nastava iz općih nastavnih predmeta može se organizirati i na nivou univerziteta koji tu nastavu organizira s matičnom organizacijskom jedinicom visokoškolske ustanove za svaki predmet.

(6) Nastava i ispiti iz određenih nastavnih predmeta mogu se izvoditi i obavljati i na drugoj organizacijskoj jedinici koja je matična za taj predmet, što se uređuje statutom, odnosno drugim općim aktom visokoškolske ustanove.

(7) Univerzitet može utvrditi da neki od stručnih predmeta budu zajednički predmeti kojima se daje zajednička stručna osnova studentima koji studiraju komplementarna naučna, odnosno umjetnička područja.

(8) Nastava i ispiti iz određenih nastavnih predmeta mogu se izvoditi i provoditi i na drugoj visokoškolskoj ustanovi koja je matična za taj predmet, što se uređuje ugovorom između visokoškolskih ustanova.

(9) Opće nastavne predmete za organizacijsku jedinicu utvrđuje univerzitet kao javna ustanova, na prijedlog te organizacijske jedinice.

Član 139

(Postupak utvrđivanja i donošenja nastavnoga plana i programa nastavnih predmeta)

(1) Nastavni plan i program općih nastavnih predmeta utvrđuje i donosi senat visokoškolske ustanove na prijedlog organizacijske jedinice.

(2) Nastavni plan i program ostalih nastavnih predmeta utvrđuje organizacijska jedinica, a donosi senat univerziteta, što se preciznije uređuje statutom, odnosno drugim općim aktom univerziteta.

Član 140

(Izmjene nastavnoga plana i programa)

(1) Visokoškolska ustanova može samostalno mijenjati nastavni plan i program najviše do 30 (ECTS) studijskih bodova - kredita tokom trajanja jednoga ciklusa studija.

(2) Nastavni plan i nastavni program mijenjaju se istim postupkom kojim se i donose, utvrđenim ovim zakonom, i ne može se primjenjivati retroaktivno.

Član 141

(Organiziranje nastave)

(1) Nastava se izvodi i ispiti se održavaju tokom akademske godine, koja počinje od 1. oktobra tekuće kalendarske godine i traje do 30. septembra sljedeće kalendarske godine.

(2) Datum početka nastave te vremenski plan realiziranja nastavnih planova i ispitivanja studenata utvrđuje senat.

(3) Nastava se organizira u semestre, tako da jedan semestar traje najmanje 15 radnih sedmica, ili u tromjesečja, tako da jedno tromjesečje traje najmanje 10 radnih sedmica, što se utvrđuje statutom.

Član 142

(Sedmično opterećenje studenata)

Sedmični broj sati nastave za studente određuje se na osnovu nastavnoga plana i programa.

Član 143

(Dobrovoljni rad)

(1) Dobrovoljni rad je rad studenata bez naknade, koji organizira visokoškolska ustanova na projektima značajnim za lokalnu zajednicu i koji se vrednuju u sistemu visokog obrazovanja.

(2) Uvjeti te način organiziranja i vrednovanja dobrovoljnoga rada studenata uređuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

XIII. FINANSIRANJE

Član 144

(Finansiranje visokoškolskih ustanova)

(1) Visokoškolska ustanova stječe sredstva za obavljanje svoje djelatnosti:

a) od osnivača;

b) iz fondova;

c) iz donacija, oporuka i darova;

d) od školarine;

e) prodajom intelektualnih, kulturnih i materijalnih dobara i usluga;

f) iz prihoda na osnovu autorskih prava i patenata;

g) iz ostalih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Način finansiranja visokoškolske ustanove uređuje se osnivačkim aktom i statutom.

Član 145

(Sredstva za provođenje studijskih programa)

(1) Osnivač osigurava, odnosno osnivači osiguravaju sredstva za finansiranje djelatnosti visokoškolske ustanove, kao i za obavljanje naučnoistraživačkoga, odnosno umjetničkoga rada koji je u funkciji podizanja kvaliteta nastave.

(2) Sredstvima iz stava (1) ovoga člana osiguravaju se:

a) plaće, naknade plaća i naknade zaposlenicima u javnoj visokoškolskoj ustanovi u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom, kao i drugim licima koja učestvuju u naučnonastavnom procesu;

b) oprema za rad i stvaranje uvjeta za studiranje;

c) sredstva za materijalne troškove i investicijsko održavanje;

d) rad drugih pravnih lica čiji je osnivač univerzitet te čijom se djelatnošću osigurava cjelovitost i potrebni standard sistema visokog obrazovanja;

e) razvoj ustanove i ulaganja u ustanovu te poticanje razvoja naučnonastavnoga, nastavnoga i umjetničkonastavnoga rada;

f) rad s nadarenim studentima i međunarodna saradnja;

g) druge namjene u skladu sa zakonom.

Član 146

(Vlastiti prihodi)

(1) Vlastiti prihodi javne visokoškolske ustanove pripadaju toj ustanovi i troše se u skladu sa zakonom, podzakonskim propisima, statutom i prihvaćenim finansijskim planom.

(2) Organizacijske jedinice visokoškolske ustanove mogu imati podračune u okviru žiroračuna visokoškolske ustanove.

(3) Organizacijska jedinica visokoškolske ustanove na svome podračunu raspolaže vlastitim sredstvima koja ostvaruje na osnovu upisnina i sredstava ostvarenih pružanjem ostalih usluga iz svoje djelatnosti.

(4) Lica ovlaštena za rukovanje podračunom organizacijske jedinice su dekan i lica koja ovlasti dekan. Organizacijske jedinice slobodno upravljaju i raspolažu sredstvima.

(5) Organizacijska jedinica izdvaja dio iz vlastitih sredstava za finansiranje zajedničkih poslova i zajedničkih projekata visokoškolske ustanove, u skladu s njezinim godišnjim planom i budžetom, a što se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

(6) Bliže odredbe o finansiranju visokoškolske ustanove i njezinih organizacijskih jedinica uredit će se statutom visokoškolske ustanove.

Član 147

(Nadzor nad provođenjem ovoga zakona)

(1) Provođenje zakonitosti rada visokoškolskih ustanova nadzire Ministarstvo.

(2) Nadzor iz stava (1) ovoga člana obavlja se na način koji ne narušava autonomiju visokoškolske ustanove i ne ometa njezin redovni rad.

Član 148

(Inspekcijski nadzor)

Inspekcijski nadzor nad radom visokoškolskih ustanova obavlja inspekcija Ministarstva, u skladu sa zakonom.

XIV. KAZNENE ODREDBE

Član 149

(1) Novčanom kaznom u iznosu do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova:

a) ako se na visokoškolskoj ustanovi obavlja političko, stranačko ili vjersko organiziranje ili djelovanje (član 11. ovoga zakona);

b) ako rektor univerziteta ili direktor visoke škole ne obustavi izvršenje općeg akta koji nije u skladu sa ustavom ili je u suprotnosti sa zakonom, kao i pojedinačnog akta kojim se nanosi šteta visokoškolskoj ustanovi ili društvenoj zajednici te o tome ne obavijesti nadležno ministarstvo (član 61. ovoga zakona).

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi novčanom kaznom u iznosu do 500,00 KM.

Član 150

(1) Novčanom kaznom u iznosu do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova:

a) ako otpočne s radom prije upisa u sudski registar, suprotno stavu (3) člana 24. ovoga zakona;

b) ako visokoškolska ustanova počne s radom bez dobivene licence i akreditacije, suprotno odredbama članova 34., 35., 36., 37. i 38. ovoga zakona;

c) ako izvodi nastavu prema nastavnom planu i programu koji nije donijelo nadležno tijelo, suprotno stavu (1) člana 134. ovoga zakona;

d) ako provodi izbor nastavnika i saradnika suprotno odredbama članova 83., 84., 85. i 86. ovoga zakona;

e) ako ne pokrene i provede postupak izbora nastavnika i saradnika u isto ili više zvanje u skladu s odredbama člana 78. ovoga zakona;

f) ako ne provede postupak upisa studenata u skladu s odredbama članova 98., 99., 100., 101. i 102. ovoga zakona;

g) ako upiše studenta suprotno odredbama člana 122. ovoga zakona.

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi novčanom kaznom u iznosu do 1.500,00 KM.

Član 151

(1) Novčanom kaznom u iznosu do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova:

a) ako rektor univerziteta ili direktor visoke škole bude imenovan ili razriješen suprotno odredbama članova 57. i 60. ovoga zakona;

b) ako dekan bude imenovan suprotno odredbi člana 73. ovoga zakona.

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi novčanom kaznom u iznosu do 1.000,00 KM.

XV. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 152

(Organizacijske promjene)

(1) Danom stupanja na snagu ovoga zakona, univerziteti i njihove organizacijske jedinice na području Kantona, i to:

a) javne visokoškolske ustanove:

1) Sveučilište u Mostaru,

2) Univerzitet u Tuzli;

b) visokoškolske ustanove:

1) Internacionalni univerzitet Travnik (IUT),

2) Univerzitet / Sveučilište "Vitez", Travnik,

3) Univerzitet u Travniku

4) Vrhbosansko sveučilište u Travniku,

5) Univerzitet / Sveučilište INTERLOGOS u Kiseljaku,

6) Visoka škola "Centar za poslovne studije" u Kiseljaku, nastavljaju s radom prema dosadašnjim propisima do njihova usklađivanja s novim propisima.

(2) Visokoškolske ustanove iz stava (1) ovoga člana uskladit će svoj statut i ostale opće akte potrebne za prilagođavanje organiziranja novim propisima, u roku od jedne godine od dana njihova stupanja na snagu.

(3) Integriranje visokoškolskih ustanova na području Kantona započinje danom stupanja na snagu novih propisa, a završit će se do 30. septembra 2014. godine.

(4) Odluku o suosnivačkim pravima i obavezama nad Univerzitetom u Tuzli i Sveučilištem u Mostaru, na prijedlog Ministarstva i Vlade Kantona, Skupština Kantona će donijeti najkasnije u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga zakona.

(5) Odluka Skupštine Kantona iz stava (4) ovoga člana bit će upisana u osnivački akt visokoškolskih ustanova iz stava (4) ovoga člana.

Član 153

(Nadležnost Ministarstva)

(1) Ministarstvo će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti bliže propise:

a) o radu komisije matičara iz člana 22. ovoga zakona;

b) o načinu vođenja matičnih knjiga iz člana 44. ovoga zakona;

c) o sadržaju javnih isprava iz člana 45. ovoga zakona;

d) o sadržaju i načinu vođenja registra iz člana 26. ovoga zakona;

e) o minimalnom sadržaju indeksa iz člana 99. ovoga zakona;

f) o akademskim titulama iz člana 123. ovoga zakona;

g) o kriterijima i mjerilima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona;

h) o postupku akreditacije;

i) o drugim podzakonskim aktima potrebnim za provođenje ovoga zakona.

Član 154

(Finansiranje visokoškolske ustanove)

(1) Vlada Kantona će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti, na prijedlog Ministarstva, standarde i normative za visoko obrazovanje.

(2) Danom stupanja na snagu ovoga zakona Kanton će nastaviti finansirati djelatnost Univerziteta u Tuzli i Sveučilišta u Mostaru koju obavljaju na području Kantona, prema posebnim ugovorima između Vlade Kantona i navedenih visokoškolskih ustanova.

Član 155

(Pravo na završetak studija)

(1) Postupci izbora nastavnika i saradnika započeti prije stupanja na snagu ovoga zakona okončat će se pod uvjetima te postupkom i u rokovima utvrđenim ranijim propisima.

(2) Opći akti visokoškolske ustanove te ugovori o radu i radnopravnom statusu zaposlenika uskladit će se s odredbama ovoga zakona u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovoga zakona.

(3) Student upisan na dodiplomski ili postdiplomski studij na dan stupanja na snagu ovoga zakona ima pravo dovršiti započeti studij prema nastavnom planu i programu koji je važio prilikom upisa u prvu godinu studija i steći odgovarajući stručni, odnosno naučni naziv prema propisima koji su važili do stupanja na snagu ovoga zakona.

(4) Lica koja su prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga zakona stekla akademsko zvanje magistar nauka mogu steći akademsko zvanje doktor nauka odbranom doktorske disertacije rada prema propisima koji su važili do stupanja na snagu ovoga zakona, najkasnije u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

(5) Studenti čiji je postdiplomski studij drugoga ciklusa za stjecanje zvanja magistar ili ekvivalent u toku, mogu nakon njegova završetka steći akademsko zvanje doktor nauka na isti način i u istom roku kao i lica iz stava (4) ovoga člana.

(6) Lica koja su prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga zakona stekla sedmi stepen stručne spreme mogu steći

akademsko zvanje magistar nauka odbranom magistarskoga rada prema propisima koji su važili do stupanja na snagu ovoga zakona, najkasnije u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Član 156

(Stečena naučna i stručna zvanja)

(1) Lice koje je steklo određena stručna i naučna zvanja zadržava pravo njihova korištenja u skladu s propisima prema kojima ih je steklo.

(2) Lice iz stava (1) ovoga člana može tražiti od visokoškolske ustanove na kojoj je steklo zvanje da mu, u postupku i pod uvjetima predviđenim statutom visokoškolske ustanove, izda dokument (potvrdu ili diplomu) o ekvivalenciji ranije stečenog akademskoga naziva s novim akademskim nazivom.

(3) Akademsko zvanje doktor nauka stečeno prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga zakona izjednačeni su s akademskim zvanjem doktor nauka stečenim prema ovom zakonu, a lice koje ga je steklo ima ista prava kao i lice koje je akademsko zvanje doktor nauka steklo prema ovom zakonu.

Član 157

(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija u ovom zakonu podrazumijeva uključivanje obaju spolova.

Član 158

(Teološki fakultet, visoke teološke škole i akademije)

Odredbe ovoga zakona ne odnose se na teološke fakultete, visoke teološke škole i akademije. Te institucije mogu biti u sastavu univerziteta, što se uređuje posebnim ugovorom.

Član 159

(Prijelazni period za akreditiranje i licenciranje)

(1) Postojeće visokoškolske ustanove iz člana 152. ovoga zakona stupanjem na snagu ovoga zakona dobivaju od Ministarstva

privremenu akreditaciju.

(2) Privremenom akreditacijom određuje se rok u kojem će se obaviti akreditiranje svakoga pojedinoga programa koji se izučava na visokoškolskoj ustanovi, a sve u skladu s kriterijima i procedurama akreditiranja, kao i standardima.

(3) Akreditiranje visokoškolskih ustanova obavit će se u periodu od, najviše, dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Član 160

(Prestanak važenja ranijih propisa)

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje na području Srednjobosanskog kantona primjena Zakona o univerzitetu ("Službeni list Socijalističke republike Bosne i Hercegovine", broj 39/1990; "Službeni list Republike Bosne i Hercegovine", broj: 3/93, 24/93 13/94) te Zakona o Sveučilištu ("Narodni list HR-HB", broj: 32/94, 24/95, 38/95, 16/96 i 44/96).

Član 161

Do donošenja provedbenih propisa iz člana 153. ovoga zakona primjenjivat će se propisi zatečeni u visokoškolskim ustanovama ako nisu u suprotnosti s ovim zakonom.

Član 162

(Primjena Zakona)

Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuje se Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini i ostali propisi koji uređuju predmetnu oblast, odnosno predmetno pitanje.

Član 163

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".